ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ — ΑΡΙΘΜΟΣ 573

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20 ✻ Ἐν Ἀθήναις, 30 Ἰουνίου 1891 ✻ ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	»	8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Ἐν Ρωσσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἰμυλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—*Καρόλου Μερουβέλ*: ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — *Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Ἀλεξάνδρας Παππαδοπούλου* : ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΙΑΜΟΥ. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς Ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ

ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Ἡ ἀδελφὴ τῆς κυρίας Γουϊράνδου ἐτραγῴδει, ἀλλ' ἡ Ἑλένη δὲν ἠκροάζετο· ἤδη ἡ προσοχή της ἐστράφη ἐπὶ τοῦ Μαλινιῷ, ὅστις ἐφαίνετο καταγοητευμένος, δεικνύων ὑπέρμετρον ζῆλον πρὸς τὴν μουσικήν. Ἦτο ποτὲ δυνατὸν μὲ ἕνα παιδί; Ἀναμφιβόλως κατὰ τὴν εἰς Τρουβίλλην διαμονήν του θὰ ἔπαιζε παιγνίδιον ἐπικίνδυνον, ἐκ τῶν λεχθέντων ὅμως ὑπὸ τῆς Ἰουλίας, ὑπεδεικνύετο ὅτι δὲν εἶχεν ὑποκύψει, ἀλλ' ἡ πτῶσις ἐφαίνετο προσεχὴς καὶ βεβαία. Πρὸ αὐτῆς ὁ Μαλινιῷ ἐκράτει τὸν ρυθμὸν τοῦ ᾄσματος διὰ τρόπου περιχαροῦς· ἡ κυρία Δεβέρλου ἐδείκνυε θαυμασμὸν εὐάρεστον, ἐνῷ ὁ ἰατρός, καρτερικὸς καὶ ἀξιαγάπητος, ἐσιώπα ἀναμένων τὸ πέρας τοῦ ᾄσματος, ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν συνομιλίαν του μετὰ τοῦ χονδροῦ καὶ ὠχροῦ κυρίου. Παρατεταμένα χειροκροτήματα παρηκολούθησαν τὸ τέλος τοῦ ᾄσματος, ὡς καὶ φωναὶ ἐπιδοκιμασίας.

— Θελκτικόν! Θαυμάσιον!

Ἀλλ' ὁ ὡραῖος Μαλινιῷ, ἐπεκτείνας τοὺς βραχίονας ὑπεράνω τῶν κεκρυφάλων τῶν κυριῶν, ἐκτύπα τὰς φερούσας χειρόκτια χεῖράς του, χωρὶς νὰ προκαλῇ τὸν ἐλάχιστον κτύπον, καὶ ἐπανελάμβανεν:

— Εὖγε! Εὖγε! διὰ φωνῆς, ἥτις ὑπερεῖχε τῶν ἄλλων.

Μετ' ὀλίγον ὁ ἐνθουσιασμὸς κατέπαυσε· πολλαὶ κυρίαι ἐγέλων, ἄλλαι δὲ ἀνηγέρθησαν, ἐνῷ αἱ συνομιλίαι ἐπανελήφθησαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς νάρκης. Ἡ θερμότης ὁλονὲν ηὔξανε καὶ ὀσμὴ μόσχου ἀνήρχετο ἐκ τῶν καλλωπισμῶν, ὑπὸ τὸν ψίθυρον τῶν ριπιδίων. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ψιθυρισμοῦ τῶν συνομιλιῶν ἠκούετο ἀργυρόηχος γέλως καὶ ἄλλοτε φράσις, μεγαλοφώνως ἐκφωνουμένη, διήγειρε τὴν γενικὴν προσοχήν. Τρὶς εἶχεν ἤδη μεταβῇ ἡ Ἰουλία εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς κυρίους, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀποσυρθῇ ἐκεῖ, ἵνα μὴ ἐγκαταλείπωσι τοιουτοτρόπως τὰς κυρίας· καὶ τὴν παρηκολούθησαν μὲν εἰς τὴν αἴθουσαν, πλὴν δι' ὀλίγα λεπτά, διότι καὶ πάλιν ἀπεσύρθησαν.

— Ἀλήθεια, εἶνε ἀνυπόφορον, ἐψιθύρισε μὲ ὕφος δυσαρεσκείας, νὰ μὴ δύναται κἀνεὶς νὰ τοὺς κρατήσῃ.

Ἐν τοσούτῳ, ἡ δεσποσύνη Αὐρηλία ἐξηκολούθει νὰ διδῇ πληροφορίας περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν κυριῶν εἰς τὴν Ἑλένην, ἥτις δε[illegible]αν ἤδη φορὰν παρευρίσκετο εἰς τὰς ἑσπερίδας τοῦ [illegible]ῦ· κύψασα λοιπὸν ἐξηκολούθησεν:

— Ἐξάπαντος ἡ κυρία Φερμέτη ὅσον οὔπω ὑπανδρεύει τὴν θυγατέρα της μετὰ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ξανθοῦ ἐκείνου, μετὰ τοῦ ὁποίου τὰ ἔψηνε πρὸ δέκα ὀκτὼ μηνῶν. Τοὐλάχιστον θὰ παρουσιαθῇ εὐκαιρία νὰ ἴδωμεν μίαν πενθεράν, ἡ ὁποία ἀγαπᾷ τόσον τρυφερὰ τὸν γαμβρόν της.

Ἀλλὰ διεκόπη κατάπληκτος.

— Καλέ, κύτταξε τὸν σύζυγον τῆς κυρίας Λαβασέρ, ὁ ὁποῖος συνδιαλέγεται μὲ τὸν ἐραστὴν τῆς γυναικός του, καὶ μόλα ταῦτα ἡ κυρία Ἰουλία μοῦ ὡρκίσθη, ὅτι δὲν ἤθελέ ποτε ἐπιτρέψει εἰς αὐτοὺς νὰ συνομιλῶσιν.

Ἡ Ἑλένη διὰ βραδέως βλέμματος περιεργάσθη τοὺς ἐν τῇ αἰθούσῃ. Μεταξὺ τοσαύτης εὐγενοῦς συναναστροφῆς, μεταξὺ τοσαύτης, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀριστοκρατικῆς τιμιότητος, δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ γυναῖκες ἔνοχοι. Ἡ ἐπαρχιακὴ αὐτῆς τιμιότης ἐξανίστατο κατὰ τῆς ἀνεκτικότητος τῆς Παρισινῆς ζωῆς καὶ πικρῶς κατεγέλα ἑαυτῆς, διατί νὰ ὑποφέρῃ τόσον, ὁσάκις ἡ Ἰουλία ἔθετε τὴν χεῖρα ἐν τῇ ἰδικῇ της. Ἀληθῶς ἦτο πολὺ μωρὰ δεικνύουσα τοιαύτην ὑπερευλάβειαν· ἡ παράβασις τοῦ συζυγικοῦ καθήκοντος συνελαμβάνετο μετὰ τρόπου τοσοῦτον ὑποκριτικοῦ καὶ διενεργεῖτο μετὰ ἐπιτηδεύσεως γυναικῶν ἐρωτοτρόπων. Ἡ κυρία Δεβέρλου ἐφαίνετο διατελοῦσα εἰς τρυφερὰς μετὰ τοῦ Μαλινιῷ ὁμιλίας. Σμικρυνθεῖσα περιέστειλεν ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς τὴν κομψὴν εὐσαρκίαν της, γελῶσα διὰ τοὺς πνευματώδεις λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ σύζυγός της, διερχόμενος ἐκεῖθεν, ἔλεγε.

— Δὲν σᾶς ἀκούω νὰ φιλονεικῆτε ἀπόψε.

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ Ἰουλία χαριέντως, μᾶς ἐφόρτωσε μὲ ἀρκετὰς εὐφυΐας. Ἄ! καὶ νὰ ἐγνώριζες τί παράδοξα μᾶς λέγει.

Ἡ ἀοιδὸς ἐπανέλαβε καὶ πάλιν τὸ ᾄσμά της, ἀλλ' ἡ σιωπὴ ἦτο δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῇ. Ὁ υἱὸς τῆς κυρίας Τισὼ ἐτραγῴδει καὶ αὐτὸς διῳδίαν ἐκ τῆς *Φαβορίτας*, μετά τινος κυρίας ἀρκετὰ ἡλικιωμένης, ἥτις μόλα ταῦτα ἠρέσκετο ἀκόμη νὰ προσποιῆται τὴν νέαν. Ἡ Παυλίνα, ὀρθία πλησίον θύρας τινός, ἠκροάζετο τῶν ἀοιδῶν πολὺ εὐχαρίστως.

— Πόσον εὔμορφος εἶνε!

Καὶ τὴν φράσιν ταύτην τόσον μεγαλοφώνως ἐξεφώνησεν, ὥστε ἠκούσθη εἰς ὅλην τὴν αἴθουσαν.

Ἡ ἑσπερὶς ἐπροχώρει καὶ ἀληθὴς νάρκη εἶχε καταλά-

βει πολλοὺς προσκεκλημένους. Πολλαὶ κυρίαι, καθήμεναι ἐπὶ τόσας ὥρας, ἤρχισαν νὰ αἰσθάνωνται ἀνεξήγητον πλῆξιν, ἂν καὶ ἡ συναναστροφὴ ἦτο εὐχάριστος. Μεταξὺ δύο μουσικῶν τεμαχίων, μὴ ἐπισπώντων σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν, αἱ συνομιλίαι ἐπανελήφθησαν καὶ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἀπετέλουν τὴν κενὴν ἀπήχησιν τοῦ κλειδοκυμβάλου, τὸ ὁποῖον ἐξηκολούθει νὰ ἐκπέμπῃ τοὺς γλυκεῖς αὐτοῦ ἤχους. Ὁ κύριος Λετελιέρος διηγεῖτο, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ παραγγελίαν τινὰ μεταξωτῶν ἐκ Λουγδούνου· ὁ κύριος Γουϊρόνδος, δικαστής, ἀπεφάνθη δογματικῶς ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης, ὅπως τεθῇ φραγμὸς κατὰ τῆς ἀκολασίας ἐν Παρισίοις, πολλοὶ δὲ εἶχον περικυκλώσει κύριόν τινα, ὅστις ἐγνώριζε τὰ τῶν Κινέζων καὶ ἔδιδε λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῆς κακῆς πίστεως τῶν ὑπηρετῶν· εἰς δὲ τὸν κύκλον τῶν κυριῶν, ἔνθα ὁ Μαλινιὼ ἦρχεν, ἐγένετο κυρίως λόγος περὶ φιλολογίας καὶ ἡ κυρία Τισὼ ἀπεφαίνετο, ὅτι ὁ Βαλζὰκ ἦτο δυσνόητος καὶ ἐν πολλοῖς ἐφλυάρει καὶ μόνον κατ' ἀραιὰ διαστήματα ἔγραφε καὶ κάμμίαν ἀξίαν λόγου σελίδα.

— Σιωπήσατε, παρακαλῶ, ὀλίγον, διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἀοιδόν, ἡ ὁποία θὰ τραγῳδήσῃ.

Ἡ ἀοιδὸς ἦτο γυνὴ ὡραίου ἀναστήματος. Πολλοὶ ἐστράφησαν ἐξ εὐγενείας, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς προσοχῆς, ἠκούσθη ἡ βροντώδης φωνὴ ἀνδρὸς φιλονεικοῦντος ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ. Ἡ κυρία Δεβέρλου ἐφάνη δυσαρεστηθεῖσα, ὡς εἰ συνέβαινε μέγα κακόν.

— Εἶναι πολὺ ἐνοχλητικοὶ μερικοί, ἐψιθύρισε τί κάμνουν ἐκεῖ; ἀφοῦ δὲν ἔχουν τὴν διάθεσιν νὰ ἔλθουν, τοὐλάχιστον δὲν ἡσυχάζουν;

Καὶ ἀπέστειλε τὴν Παυλίναν, ἥτις κατευχαριστημένη ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ ἐντολήν.

— Κύριοι, γνωρίζετε ὅτι παίζουν, ἀνεφώνησεν ἡ Παυλίνα, μετὰ τῆς συνήθους ἐλαφρᾶς προπετείας παρθένου ἐν τῇ βασιλικῇ αὐτῆς περιβολῇ, σᾶς παρακαλοῦν νὰ σιωπήσετε.

Ὡμίλει μεγαλοφώνως, καὶ εἶχε τὴν φωνὴν διαπεραστικήν, ἐπειδὴ δὲ παρέμενεν ἐκεῖ ἀκίνητος, οἱ ἄνδρες ἤρξαντο νὰ γελῶσι καὶ νὰ ἀστεΐζωνται. Ὁ θόρυβος ἐπὶ μᾶλλον εἶχεν ἐπιταθῇ καὶ ἡ ἀπήχησις αὐτοῦ ἐξηκολούθει καὶ ὅτε ἀκόμη ἐδικαιολόγει τὸ διάβημά της. Ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἡ κυρία Δεβέρλου, ἦτο φοβερὰ ἠγανακτημένη, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἦτο ἀρκετὴ ἡ μουσικὴ, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀκούσει καὶ ἡ διάθεσις τοῦ πλήθους ἐκορέσθη. Ἡ ἀοιδὸς ἐσιώπησε, δάκνουσα τὰ χείλη μέχρις αἵματος, μῦλας τὰς δαψιλεῖς φιλοφρονήσεις, τὰς ὁποίας ἡ οἰκοδέσποινα ἐθεώρησε πρέπον νὰ τῇ ἀπονείμῃ.

Ἡ Ἐλένη ὑπέφερεν· ὁ Ἐρρῖκος ἐφαίνετο ἀδιαφορῶν περὶ αὐτῆς· ποὸς στιγμὴν τῇ ἐμειδίασε μακρόθεν, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἑσπερίδος· ἠσθάνετο τέρψιν βλέπουσα αὐτὸν τόσον ἤρεμον, ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἔμαθε τὴν ἱστορίαν τῶν δύο ἄλλων, περιέμενεν ἄλλο τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἔβλεπεν, ἔνδειξίν τινα τρυφερότητος, εἶδός τι ἀνταποδόσεως καὶ βαθμηδὸν εἰσεχώρει ἐν τῇ ψυχῇ της ἐπιθυμία ἀκόλαστος. Ἐσκέπτετο μήπως ἔπαυσε πλέον νὰ τὴν ἀγαπᾷ, καὶ δι' αὐτὸ ἐδείκνυε τοσαύτην ἀδιαφορίαν. Θὰ εἶχε βεβαίως λάβει, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασίν του. Ἄ! ἐὰν ἠδύνατο νὰ τῷ εἴπῃ τὰ πάντα, νὰ τὸν πληροφορήσῃ πόσον ἀναξία ὑπῆρξεν ἡ γυνή, ἥτις φέρει τὸ ὄνομα του! Καὶ ἐνῷ εἰσέτι τὸ κλειδοκύμβαλον ἐκρούετο, αὐτὴ ἐλικνίζετο ἐκ τῆς ὀνειροπολήσεως, ὅτι ὁ Ἐρρῖκος ἤθελεν ἐπὶ τέλους ἀποδιώξει τὴν Ἰουλίαν καὶ ὅτι αὕτη θὰ ἤρχετο πλησίον του ὡς σύζυγος εἰς τόπους μεμακρυσμένους, τῶν ὁποίων καὶ ἡ γλῶσσα τῶν κατοίκων θὰ ἦτο δι' αὐτοὺς ἄγνωστος. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ρεμβασμῶν της, φωνή τις τὴν ἔκαμε νὰ ἀνασκιρτήσῃ.

— Λοιπὸν δὲν θὰ πάρετε τίποτε; ἠρώτησεν ἡ Παυλίνα.

Ἡ αἴθουσα εἶχεν ἤδη κενωθῇ καὶ σχεδὸν πάντες εἶχον μεταβῇ εἰς τὸ ἐστιατόριον νὰ λάβωσι τὸ τέϊον.

Ἡ Ἐλένη ἀνηγέρθη μετὰ κόπου. Τὸ πᾶν ἀνεκυκᾶτο ἐν τῇ κεφαλῇ της· ὠνειροπόλει περὶ τῶν ρεμβασμῶν της, ἐκ τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἠδυνήθη νὰ ἀκούσῃ καὶ ἐννοήσῃ, περὶ τῆς προσεχοῦς πτώσεως τῆς Ἰουλίας, καὶ ἐγέλα καθ' ἑαυτὴν εὐαρέστως. Ἐὰν ταῦτα πάντα ἦσαν ἀληθῆ καὶ ὁ Ἐρρῖκος ἤρχετο πλησίον της, ἀμφότεροι ἤθελον ἐγκαταλείψει τὴν οἰκίαν ταύτην.

— Δὲν θὰ πάρετε λοιπὸν τέϊον;

Ἐμειδίασε καὶ ηὐχαρίστησε τὴν κυρίαν Δεβέρλου διὰ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν τῆς εἶχε φυλάξει εἰς τὴν τράπεζαν. Τὰ πινάκια, τὰ περιέχοντα τοὺς πλακοῦντας καὶ τὰ σακχαρωτὰ ἐκάλυπτον τὴν ἐπιτραπέζιον ὀθόνην, ἐνῷ μέγας πλακοῦς καὶ δύο ὑπερμεγέθεις τοῦρται ὑπῆρχον ἐν μεγίστῃ συμμετρίᾳ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ χῶρος ἦτο ὀλίγος, τὰ φιαλίδια τοῦ τεΐου σχεδὸν προσήγγιζον ἄλληλα, διαχωριζόμενα ἀνὰ δύο διὰ τῶν στενῶς δεδιπλωμένων χειρομάκτρων, φαιοῦ χρώματος μετὰ μακρῶν θυσάνων. Μόνον αἱ κυρίαι εἶχον λάβει μέρος περὶ τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον τεμάχια πλακούντων ἢ σακχαρωτῶν. Τινὲς δ' αὐτῶν ἔλαβον τὴν καλοσύνην νὰ περιποιῶνται καὶ τοὺς κυρίους, οἵτινες ἵσταντο ὄρθιοι κατὰ μῆκος τῶν τοίχων καὶ ἔπινον λαμβάνοντες μεγίστην πρόνοιαν, ὅπως προφυλαχθῶσιν ἐκ τῶν ἀκουσίων ὠθήσεων, ἐνῷ τινὲς αὐτῶν, καθήμενοι εἰσέτι εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐπερίμενον ὅπως τοῖς προσφέρωσι πλακοῦντας. Καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Παυλίνα ἤρατο θρίαμβον. Συνδιελέγοντο μεγαλοφώνως, ἐκάγχαζον, ἡ δὲ εὐωδία τοῦ μόσχου καθίστατο μᾶλλον διαπεραστική, θερμαινομένη ἀπὸ τοὺς εὐώδεις ἀτμοὺς τοῦ τεΐου.

— Δόσατέ μου ὀλίγον πλακοῦντα, ἔλεγεν ἡ δεσποσύνη Αὐρηλία καθημένη ἀκριβῶς πλησίον τῆς Ἐλένης, ὅλα τὰ γλυκίσματα εἶνε ἀρκετὰ ἐπιτυχημένα.

Εἶχε δὲ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης κενώσει δύο πινάκια, καὶ μὲ τὸ στόμα πεπληρωμένον:

— Ἰδού, ἔλεγε, τί παθαίνουν, ὅσοι δὲν μένουν μέχρι τέλους, εἶνε 'ς τὸ θεό σου αὐτὴ εὐχαρίστησις;

Πολλαὶ κυρίαι εἶχον πράγματι ἀναχωρήσει, εὑρίσκουσαι δικαιολόγησίν τινα, ἐνῷ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν ἔφευγον κρυφίως. Καὶ τὸ οἴκημα ὁλονὲν ἐκενοῦτο, ἐπὶ τέλους δὲ παρεκάθησαν ἐν τῇ τραπέζῃ καί τινες τῶν ἀνδρῶν. Ἡ δεσποσύνη ὅμως Αὐρηλία δὲν ἠννόει νὰ ἀφήσῃ τὴν θέσιν της· εἶχε μάλιστα καταληφθῇ ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ τῆς φέρουν ἓν πούντς.

— Πηγαίνω νὰ ζητήσω πρὸς χάριν σας, προσέθηκεν ἡ Ἐλένη, ἥτις καὶ πάραυτα ἀνηγέρθη.

— Ὦ! ὄχι, σᾶς εὐχαριστῶ, μὴ λάβετε τὸν κόπον.

Ἀπό τινων στιγμῶν ἡ Ἐλένη ἤρχισε νὰ κατασκοπεύῃ τὸν Μαλινιώ, ὅστις, προκειμένου νὰ ἀναχωρήσῃ, μετέβη καὶ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ ἰατροῦ, καὶ ἀκολούθως προέβη καὶ ἐχαιρέτισε τὴν Ἰουλίαν, εὑρισκομένην ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς θύρας. Εἶχε δὲ αὐτὴ τὸ πρόσωπον λευκὸν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαστράπτοντας, διὰ τοῦ χαριεστάτου δὲ αὐτοῦ μειδιάματος, ὁ Μαλινιὼ ἐφαίνετο ὅτι τὴν ηὐχαρίστει διὰ τὴν ἑσπερίδα της.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος ἡτοιμάζετο νὰ χύσῃ τὸ πούντς, ἡ Ἐλένη ἐπροχώρησε, καὶ δι' ἐπιδεξίου ἑλιγμοῦ ἐκρύβη ὄπισθεν τῆς ἠνεωγμένης θύρας, ἤκουσε δὲ τὸν ἑξῆς διάλογον:

— Σὲ παρακαλῶ, ἔλεγεν ὁ Μαλινιώ, νὰ μὲ ἐπισκεφθῇς μεθαύριον, θὰ σὲ περιμένω μέχρι τῆς τρίτης μετὰ μεσημβρίαν.

— Δὲν εἰμπορεῖς ποτὲ λοιπὸν νὰ γείνῃς σεμνός; ἀπεκρίθη ἡ κυρία Δεβέρλου μειδιῶσα, παντοτε ἀνοησίας θὰ λέγῃς;

Πλὴν ἐκεῖνος ἐπέμενεν ἐπαναλαμβάνων:

— Θὰ σὲ περιμένω. Θὰ σὲ περιμένω. Νὰ ἔλθῃς, χωρὶς ἄλλο, μεθαύριον. Ἠξεύρεις ποῦ ;

Τότε δὲ μόνον ἐν σπουδῇ ἔπαυσε καὶ ἀπεκρίθη καὶ ἐκείνη :

— Καλά· μάλιστα μεθαύριον.

Ὁ Μαλινιῷ ἐχαιρέτισε καὶ ἀπῆλθε. Ἡ κυρία Χερμέτη μετὰ τῆς κυρίας Τισὼ ἡτοιμάζοντο νὰ ἀπέλθωσιν· ἡ Ἰουλία, φαιδροτάτη, τὰς παρηκολούθησε μέχρι τοῦ ἀντιθαλάμου, εἰποῦσα πρὸς τὴν πρώτην :

— Θὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ μεθαύριον. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ κάμω ἕνα σωρὸ ἐπισκέψεις.

Ἡ Ἑλένη ἔμενεν ἀκίνητος καὶ ὠχροτάτη, ἐνῷ ὁ Πέτρος, ὅστις εἶχεν ἤδη πίει τὸ πούντς, τῆς προσέφερε τὸν κυαθίσκον, τὸν ὁποῖον αὐτὴ μηχανικῶς ἔλαβε καὶ ἔφερε πρὸς τὴν δεσποσύνην Αὐρηλίαν, ἥτις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐδοκίμαζε τὸ μηλόπαστον.

— Ἄ ! πόσον εὐγενὴς εἶσθε, ἀνέκραξεν ἡ γηραιὰ δεσποσύνη, εἶχα σκοπὸν νὰ φωνάξω τοῦ Πέτρου, εἶναι πολὺ ἄδικον, καθὼς βλέπεις, νὰ μὴ προσφέρετε πούντς εἰς τὰς κυρίας τῆς ἡλικίας μου.

Ἀλλὰ διεκόπη, παρατηρήσασα καὶ αὖθις τὴν ὠχρότητα τῆς Ἑλένης.

— Καλὲ τί ἔχετε ; σᾶς βεβαιῶ ὅτι πάσχετε· δὲν λαμβάνετε καὶ σεῖς κανένα πούντς ;

— Εὐχαριστῶ, δὲν ἔχω τίποτε, ὁ πνιγηρὸς ἀὴρ τῆς αἰθούσης μὲ ἐπείραζεν.

Ἐκλονίσθη, περιεστράφη ἐντὸς τοῦ ἐρημωθέντος θαλάμου καὶ κατέπεσεν ἀδρανὴς ἐπὶ τοῦ καθίσματός της.

Αἱ λυχνίαι ἔρριπτον ἐρυθρὰν λάμψιν, ἐνῷ τὰ κηρία τοῦ πολυελαίου, σχεδὸν καέντα, ἐπλησίαζον νὰ ἀναφλέξουν τὰς χαρτίνας κηριοδόχας. Ἐκ τοῦ ἐστιατορίου ἠκούοντο οἱ τελευταῖοι ἀποχαιρετισμοὶ τῶν προσκεκλημένων.

Ἡ Ἑλένη ἐφαίνετο ὅτι ἐλησμόνησε νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ παρέμενεν ἐκεῖ σκεπτομένη. Δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ φαντασιοπληξίας· ἡ Ἰουλία θὰ μετέβαινεν εἰς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ μεθαύριον. Τῇ ἐγένετο γνωστὴ ἡ ἡμέρα. Ὦ ! δὲν ἐστενοχωρεῖτο πλέον· ἡ φωνὴ αὐτὴ ἀνήρχετο ἐκ τῶν ἐνδομύχων της. Ἔπειτα ἐσκέφθη, ὅτι τὸ καθῆκον τῇ ἐπέβαλλε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν Ἰουλίαν, ὅπως ἀπομακρύνῃ ἐξ αὐτῆς τὸν κίνδυνον, ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ αὐτὴ προαίρεσις δὲν τὴν εὐηρέστει, καὶ τὴν ἀπέρριψεν ὡς ἀσύμφορον. Ἐν τῇ ἑστίᾳ, ἔνθα εἶχε ἐστραμμένα τὰ βλέμματα, εἰς δαυλὸς ἀπηνθρακωμένος ἔτριζε, καὶ μὲ ἦθος βεβαρημένον, ὡς εἰ ἐκοιμᾶτο, ἠσθάνετο νὰ τὴν προσβάλλῃ ἡ ἐκ τῆς κομμώσεως εὐάρεστος εὐωδία.

— Μπᾶ ἐδῶ ; ἀνέκραξεν ἡ Ἰουλία εἰσερχομένη, καὶ ἐγὼ ἐνόμισα ὅτι εἶχες ἀναχωρήσει ἐκ τῶν πρώτων. Ἐπὶ τέλους ἀνέπνευσα.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἑλένη ἐκπεπληγμένη ἡτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ:

— Περίμενε δὰ ὀλίγον, διατὶ βιάζεσαι ; Ἐρρῖκε, δός μου καϋμένε, τὸ φιαλίδιον μὲ τὴν μυρωδιά.

Τρία ἢ τέσσαρα ἄτομα ἐκάθηντο ἐν οἰκογενειακῷ κύκλῳ πρὸ τῆς ἑστίας, μολονότι τὸ πῦρ ἦτο ἤδη ἐσβεσμένον, καὶ συνδιελέγοντο ἀφελῶς ἐντὸς τοῦ ἀποχαυνωθέντος καὶ οἱονεὶ ἀποκοιμηθέντος μεγάλου θαλάμου. Αἱ θύραι ἦσαν ἠνεῳγμέναι καὶ διεκρίνετο ἡ μικρὰ αἴθουσα κενή, τὸ ἑστιατόριον κενόν, ὁλόκληρον τέλος· τὸ κατάφωτον οἴκημα εἶχεν ὑποκύψει ὑπὸ τὸ κράτος βαθείας σιγῆς. Ὁ Ἐρρῖκος προσεφέρετο μετὰ ἰδιαζούσης τρυφερότητος πρὸς τὴν σύζυγόν του, καὶ μετέβη εἰς τὸν κοιτῶνα ὅπως τῆς φέρει τὸ φιαλίδιον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκείνη ὠσφράνθη καταβιβάζουσα καὶ κλείουσα βραδέως τὰ βλέφαρα. Τὴν ἠρώτησε μάλιστα ἐὰν εἶχε κουρασθῇ.

Ἠσθάνετο κάματον ὡς εἶπεν, ἀλλ' ἦτο πολὺ εὐχαριστημένη ὅτι τὰ πάντα εἶχον διεξαχθῇ ἐν τάξει, βραδύτερον δὲ διηγήθη, ὅτι τὰς ἑσπέρας καθ' ἃς ἐδέχετο, κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀϋπνίας, καὶ περιεστρέφετο ἐν τῇ κλίνῃ μέχρι τῆς ἕκτης πρωϊνῆς ὥρας, ἐνῷ ὁ Ἐρρῖκος χαριεντιζόμενος ὑπεμειδία. Ἡ Ἑλένη τοὺς παρετήρει καὶ ἔφριττεν ἐκ τῆς νάρκης αὐτῆς καὶ τοῦ ὕπνου, ὅστις ἐφαίνετο μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ καταλαμβάνῃ τὸ οἴκημα ὁλόκληρον.

Ἐντοσούτῳ δὲν ἔμενον πλέον ἄλλοι ἐκεῖ, ἐκτὸς δύο.

Ὁ Πέτρος εἶχε μεταβῇ πρὸς ἀναζήτησιν ἁμάξης.

Ἡ Ἑλένη ἔμεινε τελευταία. Μία μετὰ τὸ μεσονύκτιον εἶχε σημάνει· ὁ Ἐρρῖκος, χωρὶς νὰ δεικνύῃ στενοχωρίαν, ἠνωρθώθη καὶ ἔσβυσε δύο κηρία τοῦ πολυελαίου, τὰ ὁποῖα μικροῦ δεῖν θὰ ἀνέφλεγον τὰς χαρτίνους κηριοδόχας· ἦτο δὲ τοῦτο εἶδος προκλήσεως ἐναντίον τοῦ ὕπνου. Τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ ὁ θάλαμος ἐβυθίσθη εἰς βαθεῖαν σκιάν.

— Σᾶς ἐμποδίζω νὰ κοιμηθῆτε, ὑπετραύλισεν ἡ Ἑλένη, ἀνορθωθεῖσα αἰφνιδίως. Δὲν μὲ διώχνετε !

Καὶ λέγουσα ταῦτα, τὸ πρόσωπόν της ἐγένετο καταπόρφυρον, τὸ αἷμά της ἀνέβαινεν ἵνα τὴν πνίξῃ. Τὴν ἐσυνώδευσαν μέχρι τοῦ ἀντιθαλάμου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔκαμνε δυνατὸν ψῦχος, ὁ ἰατρὸς ἐφάνη μεριμνῶν περὶ τῆς συζύγου του, τῆς ὁποίας ὁ χιτὼν ἦτο εὐρέως ἠνεῳγμένος εἰς τὸ στῆθος.

— Φυλάξου καὶ θὰ κρυώσῃς, εἶσαι πολὺ ζεστή.

— Λοιπὸν χαῖρε, ἀνεφώνησεν ἡ Ἰουλία περιπτυξαμένη τὴν Ἑλένην, ὡς ἐσυνείθιζε νὰ πράττῃ κατὰ τὰς ὥρας τῆς εὐδιαθεσίας της, παρακαλῶ νὰ σὲ βλέπομεν συχνά...

Ὁ Ἐρρῖκος ἔλαβε τὸ βαρὺ χειμερινὸν ἐπανωφόριον τῆς Ἑλένης, ὅπως τὴν βοηθήσῃ νὰ ἐνδυθῇ αὐτό, καὶ ὡς ἐκείνη ἐπέρασε τὰς χεῖρας, ὁ ἴδιος ἐδιόρθωσε τὸ περιλαίμιον μετὰ φαιδροῦ μειδιάματος ἀπέναντι μεγάλου καθρέπτου, ὅστις κατεῖχεν ὁλόκληρον τὸν τοῖχον τοῦ ἀντιθαλάμου. Ἦσαν μόνοι καὶ ἐβλέποντο ἀμφότεροι ἐντὸς τοῦ καθρέπτου. Αἴφνης, χωρὶς νὰ στραφῇ, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του. Πρὸ τριῶν μηνῶν αἱ σχέσεις αὐτῶν ἔφθανον μέχρι τῆς φιλικῆς θλίψεως τῆς χειρός· εἶχον λάβει τὴν ἀπόφασιν νὰ κρύπτωσι τὸ αἴσθημά των· ἐκεῖνος ἔπαυσε νὰ γελᾷ, τὸ πρόσωπόν του κατέστη ζωηρὸν καὶ ἐξημμένον, τὴν περιέσφιγξεν ἰσχυρῶς καὶ τὴν ἐφίλησεν ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἐνῷ ἐκείνη ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ τῷ ἀνταπέδωκε τὸ φίλημα.

Β'

Ἡ Ἑλένη δὲν κατώρθωσε νὰ κοιμηθῇ καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἀλλὰ περιεστρέφετο πυρετωδῶς ἐν τῇ κλίνῃ της καὶ ὁσάκις ἤθελε καταλάβει αὐτὴν εἶδός τι ἀποναρκώσεως, πάντοτε ἡ αὐτὴ ἀγωνία τὴν ἀφύπνιζε σχεδὸν ἀμέσως. Διατελοῦσα λοιπὸν ὑπὸ τὸν ἐφιάλτην αὐτόν, τοῦ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπνώττειν, ἡ διάνοια αὐτῆς ὁλόκληρος περιεσπᾶτο ὑπὸ σταθερᾶς τινος ἰδέας. Ἐπεθύμει δηλαδὴ νὰ ἐμάνθανε τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως καὶ ἐνόμιζεν ὅτι, ἐὰν ἐπληροφορεῖτο αὐτό, θ' ἀνεκουφίζετο κάπως. Βεβαίως ὁ τόπος αὐτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἦνε τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Τέμπλου μικρὸν δωμάτιον τοῦ Μαλινιῷ, περὶ τοῦ ὁποίου τοσάκις ἔκαμνε λόγον παρὰ τοῖς Δεβέρλοις. Ποῦ λοιπόν ; ποῦ ;

Καὶ ἡ κεφαλή της ἠγωνίζετο παρὰ τὴν θέλησίν της καὶ ἐπελάθετο τῶν πάντων, ὅπως μετὰ μείζονος ἐντάσεως ἐμβαθύνει εἰς τὴν πλήρη ἐκνευρισμοῦ καὶ κούφων ἐλπίδων ἀναζήτησιν.

Καὶ ὅταν ἐπεφάνη ἡ ἡμέρα, ἐνεδύθη καὶ ἐξεπλάγη ὅλως ἀσυνηθείτως ἐκφωνήσασα :

— Μεθαύριον...

Μὲ τὸν ἕνα μόνον πόδα ὑποδεδυμένον καὶ τὰς χεῖρας ἀνηρτημένας, ἐσκέπτετο ὅτι ὡς τοιοῦτος τόπος πιθανῶς θὰ ἦτο δωμάτιον ξενοδοχείου, καλῶς διεσκευασμένον, ἢ μικρὸς καὶ μυστικὸς θάλαμος ἐνοικιασμένος κατὰ μῆνα. Ἀλλ' ἀμέσως ἡ ὑπόθεσις αὕτη τὴν δυσηρέστησε καὶ ἤρ-

χισε νὰ ὀνειροπολῇ θελκτικόν τι ἐνδιαίτημα, μετὰ λαμπρῶν ἐπιστρωμάτων καὶ ἀνθέων, μετὰ μεγάλων καὶ ὡραίων πυρῶν, καιομένων εἰς πολλὰς ἑστίας, καὶ ὡς εἰ δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ τῆς Ἰουλίας καὶ τοῦ Μαλινιῷ, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἐρρίκου, εὑρισκομένων εἰς τὸ βάθος τερπνοῦ τινος ἀναχωρητηρίου, ἔνθα οἱ κρότοι τῶν ἐκτὸς δὲν ἀφικνοῦντο μέχρις αὐτῶν, καὶ ἔφρισσεν ἐντὸς τοῦ κακῶς προσηρμοσμένου ἐνδύματός της. Ποῦ ἦτο λοιπόν; ποῦ ἦτο;

— Καλημέρα, μητερίτσα! ἐκραύγασεν ἡ Ἰωάννα, ἥτις καὶ αὐτὴ εἶχεν ἐξυπνήσει.

Ἤρχισε καὶ πάλιν νὰ κοιμᾶται ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, ἀφ' ὅτου εἶχεν ἐντελῶς ἀνακτήσει τὴν ὑγείαν της, ἐφάνη δὲ γυμνόπους, μὲ τὸ ὑποκάμισον μόνον, κατὰ τὴν συνήθειάν της καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τῆς Ἑλένης. Μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησε τρέχουσα καὶ ἐχώθη καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν θερμὴν κλίνην. Ἦτο δὲ τοῦτο μεγίστη δι' αὐτὴν εὐχαρίστησις καὶ ἐγέλα ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα, ἐπανέλαβε δὲ τὸ αὐτὸ καὶ δευτέραν φοράν.

— Καλὴ 'μέρα, μητερίτσα!

Καὶ ἀνεχώρησεν αὖθις· τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ἐγέλα μετὰ καγχασμῶν, ἐκάλυψεν ὁλόκληρον τὴν κεφαλήν της καὶ κάτωθεν τῶν καλυμμάτων, δι' αὐστηρᾶς δὲ καὶ ἐσβεσμένης φωνῆς εἶπε:

— Δὲν εἶμαι ἐδῶ πλέον.

Ἀλλ' ἡ Ἑλένη δὲν ἔπαιζε μαζῆ της, ὡς ἄλλοτε· ἐπὶ τέλους δέ, κορεσθεῖσα ἡ Ἰωάννα, ἀπεκοιμήθη. Εἶχε συνήθειαν νὰ ἐξυπνᾷ πολὺ ἐνωρίς. Τὴν ὀγδόην ἡ Ροζαλία παρουσιάσθη καὶ ἤρχισε νὰ τῆς διηγῆται τὰ τῆς πρωΐας, δηλαδή, ὅτι ἔξω εἶχε φοβερὰν λάσπην καὶ ὅτι ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀφήσῃ τὰ ὑποδήματά της, τὰ ὁποῖα ἐκολοῦσαν ἐπὶ τοῦ βορβόρου, ὅταν ὑπῆγε νὰ τῆς ἀγοράσῃ τὸ γάλα. Σωστὸς βρωμόκαιρος, ὅτι ὁ ἀὴρ δὲν ἦτο σφοδρὸς καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς τὴν μνήμην της ἡ ἐπίσκεψις μιᾶς γραίας, ἥτις ἐζήτει τὴν κυρίαν πολὺ πρωΐ.

— Σιώπα! ἀνέκραξεν, ἅμα ὡς ἤκουσε νὰ κρούεται ὁ κώδων, στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἦνε αὐτή.

Ἀληθῶς ἦτο ἡ θεία Φαιτῆ, ἀλλὰ πολὺ καθαρὰ ἐνδεδυμένη, ὑπερήφανος, φέρουσα λευκὸν σκοῦφον καὶ ἐσθῆτα καινουργῆ διασταυρουμένην ἐπὶ τοῦ στήθους· δὲν εἶχεν ὅμως μεταβληθῆ ποσῶς ὁ κλαυθμηρίζων τόνος τῆς φωνῆς της.

— Ἀγαπητή μου κυρία! συγχώρησέ με! ἐτόλμησα καὶ ἦλθα, διότι ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω μίαν χάριν.

Ἡ Ἑλένη τὴν παρετήρει ὀλίγον ἐκπεπληγμένη, βλέπουσα αὐτὴν τόσον περιποιημένην.

— Εἶσαι καλλίτερα, θεία Φαιτῆ;

— Μάλιστα, μάλιστα δόξᾳ τῷ Θεῷ, πηγαίνω καλλίτερα, ἐὰν ἠμπορεῖ κάνεις νὰ εἰπῇ αὐτὸ καλλίτερα. Καθὼς γνωρίζετε, πάντοτε ἔχω ἕνα διάβολο εἰς τὴν κοιλιά μου· πάντοτε μὲ κτυπᾷ, ἀλλὰ τώρα αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου καλλίτερα· ἄλλως τε μοῦ συνέβη καὶ ἄλλη μεταβολή, τὴν ὁποίαν βλέπετε ἐπάνω μου· κάποιος κύριος μὲ ἐπεφόρτισε νὰ προσέχω τὸ σπίτι του· αὐτὸ εἶναι μία ἱστορία.

Ἡ φωνή της κατεπραΰνετο, οἱ μικροὶ καὶ ζωηροὶ ὀφθαλμοί της περιεστρέφοντο ἐντὸς τῶν μυρίων ρυτίδων τοῦ γεροντικοῦ προσώπου της. Ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἐπερίμενε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ ἡ Ἑλένη, ἀλλ' ἐκείνη, καθημένη πλησίον τοῦ πυρός, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνάψει ἡ Ροζαλία, δὲν ἐπρόσεχε καὶ πολὺ εἰς ὅ,τι ἔλεγεν ἡ θεία Φαιτῆ.

— Καὶ τί θὰ μοῦ ζητήσετε, θεία Φαιτῆ;

Ἡ γραῖα δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως, ἐφαίνετο μᾶλλον νὰ ἐξετάζῃ τὸν θάλαμον, τὰ ἐκ παλισάνδρου ἔπιπλα, τὰ ἐκ κυανοῦ βελούδου παραπετάσματα καὶ διὰ τοῦ ταπεινοῦ καὶ κολακευτικοῦ ἤθους πτωχοῦ ἐψιθύρισε:

— Πολὺ ὡραῖα εἶσθε ἐδῶ, κυρία, πολὺ ὡραῖα! ἔχει καὶ ὁ κύριός μου ἓν δωμάτιον ὡς αὐτό, ἀλλ' ἐκεῖνο εἶναι κόκκινον... εἶναι ἀληθινὰ μία ἱστορία... Φαντασθῆτε ἕνα νέον μεγάλης περιωπῆς, ὁ ὁποῖος ἦλθε καὶ ἐνοικίασε ἕνα δωμάτιον μέσα εἰς τὸ ἰδικό μας σπίτι. Ὄχι ὅτι θέλω νὰ τὸ ἐπαινέσω, ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι, πῶς καὶ τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο πάτωμα ἔχουν πολὺ ὡραῖα δωμάτια. Αὐτὸ ὅμως εἶναι πολὺ ἥσυχο, δὲν ἀκούεται οὔτε ἅμαξα καὶ νομίζει κανεὶς πῶς εἶνε σπίτι ἐξοχικό. Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι εἰργάζοντο εἰς αὐτὸ δεκαπέντε ἡμέρας καὶ τὸ ἔκαμαν τόσον λαμπρόν, τόσον ὡραῖον!

Αἰφνηδίως διέκοψε τὴν ὁμιλίαν της παρατηρήσασα ὅτι ἡ Ἑλένη ἔδιδεν ἤδη μεγάλην προσοχὴν εἰς τὰ λεγόμενά της.

— Μᾶς εἶπεν, ὅτι τὸ θέλει διὰ τὴν ἐργασίαν του, ἐπανέλαβε καθιστῶσα ἀσθενεστέραν τὴν φωνήν της, διὰ τὴν ἐργασίαν του. Καθὼς γνωρίζετε, δὲν ἔχομε θυρωρό, καὶ αὐτὸ πολὺ ἀρέσει εἰς τὸν κύριόν μου· δὲν χωνεύει, λέγει, τοὺς θυρωρούς, καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ δὲν ἔχει ἄδικον.

Ἀλλὰ καὶ αὖθις διεκόπη, ὡς εἰ κατελήφθη ὑπὸ ἀπροσδοκήτου τινὸς ἀναμνήσεως.

— Νομίζω πῶς τὸν γνωρίζετε τὸν κύριόν μου, συχνάζει πολὺ εἰς τὸ σπίτι τοῦ γνωστοῦ φίλου σας.

— Ἀ! ἀνέκραξεν ἡ Ἑλένη σχεδὸν ὠχροτάτη.

— Βέβαια! βέβαια εἰς τῆς κυρίας ἐκείνης, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπηγαίνετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν... προχθές, ἦλθε.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς θείας Φαιτῆ ἐσμικρύνοντο βλέποντες τὴν συγκίνησιν τῆς καλῆς κυρίας, ἥτις ἔσπευσε νὰ τῇ ὑποβάλῃ τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν μὲ τρόπον γαλήνιον:

— Καὶ ἀνέβη ἐπάνω;

— Ὄχι, φαίνεται πῶς τὸ μετενόησε ἢ θὰ εἶχε λησμονήσει τίποτε. Ἐγὼ ἤμουν πλησίον εἰς τὴν θύρα καὶ μὲ ἠρώτησε διὰ τὸν κύριον Βικέντιον, ἔπειτα ὅμως ἀνέβη εἰς τὴν ἅμαξά της, ἐφώναξε τὸν ἁμαξηλάτη καὶ τοῦ εἶπε πῶς ἦτο πολὺ ἀργὰ καὶ τὸν διέταξε νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω. Ὦ! εἶναι μία κυρία πολὺ ζωηρά, πολὺ εὔμορφη, εἶναι τέλος καθὼς πρέπει. Ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν ἔστειλεν ἐδῶ εἰς τὴν γῆ καὶ ἄλλους σὰν κι' αὐτὴ ἀγγέλους, ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς σᾶς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ ὡραιοτέρα. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῇ καὶ τὰς δύο.

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ φλυαρῇ μὲ τὴν συνήθη αὐτῆς ψευδευλάβειαν, τὴν ὁποίαν εἶχε συνειθίσει, μετερχομένη τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐπαιτεῖν, καὶ ἐνῷ πρότερον ἡ ὑπόκωφος θλῖψις της ἐξεικονίζετο εἰς τὰς μυρίας ρυτίδας τοῦ προσώπου της, καθισταμένη ἀδιάκοπος, ἤδη ἤρχισε νὰ ἐξαστράπτῃ ἐκ μεγίστης εὐχαριστήσεως.

Καὶ χωρὶς νὰ ζητήσῃ εἰρμὸν εἰς τὴν ὁμιλίαν της, ἐπανέλαβε:

— Πολὺ ἐπεθυμοῦσα νὰ εἶχα ἕνα ζευγάρι καλὰ ὑποδήματα· ὁ κύριός μου ἐδείχθη εἰς ἐμὲ πολὺ γενναῖος, δὲν τολμῶ ὅμως νὰ τοῦ ζητήσω καὶ αὐτὸ ἀκόμη. Καθὼς βλέπετε εἶμαι πολὺ καλὰ ντυμένη, καὶ δὲν μοῦ χρειάζεται ἄλλο, παρὰ ἕνα ζευγάρι καλὰ ὑποδήματα. Τὰ ἰδικά μου ἐτρύπησαν, παρατηρήσατε, καὶ μάλιστα τώρα ποῦ ἔχει τόση λάσπη, καὶ εὐκολώτατα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ πάρῃ κωλικόπονον· ἀλήθεια χθὲς ὑπέφερα ἀπὸ κωλικόπονον καὶ ἤμουν πεσμένη κατὰ γῆς ὅλον τὸ ἀπόγευμα· καὶ ὅλα αὐτὰ ἠμποροῦσα νὰ τὰ ἀποφύγω, ἂν εἶχα ἕνα μόνον ζευγάρι καλὰ ὑποδήματα.

— Θὰ σᾶς φέρω ἓν ζεῦγος θεία Φαιτῆ, εἶπεν ἡ Ἑλένη, ὑποδείξασα αὐτῇ διὰ χειρονομίας τὴν θύραν ὅπως ἀναχωρήσῃ.

Καὶ ἐνῷ ἡ γραῖα ἔφευγε, συρομένη μᾶλλον ἢ περιπατοῦσα, ἀπένεμε ἀπείρους εὐχαριστίας καὶ εὐλογίας.

[Ἕπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, *ἰατροῦ*.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

Ἡ χωρικὴ ἐξῆλθε τοῦ προδόμου φέρουσα εἰς τοὺς βραχίονάς της ἄμορφόν τι ἀντικείμενον. (*Σελ. 556*).

— Τί σημαίνουν ὀλίγαι ἡμέραι ἀργότερον ἢ ἐνωρίτερον! ὑπέλαβεν ὁ ταγματάρχης. Ἄνοστη ἐποχή. Ὁμίχλη πυκνή, καιρὸς ἀνυπόφορος! Τίποτε δὲν ἔχει τις ἔξω νὰ κάμῃ.

Ἠρώτησε μετ' ἐνδιαφέροντος.

— Ἐδῶ, δὲν ἔχετε πᾶν τὸ ἀναγκαιοῦν;

Οὐδενὸς τῷ ὄντι ὁ Γεώργιος ἐστερεῖτο.

Μεγάλη πυρὰ διέχεεν ἀνὰ τὸν θάλαμον τὴν φαιδρότητα ἐκείνην, ἄνευ τῆς ὁποίας τὰ πάντα τὸν χειμῶνα προσλαμβάνουσιν ὄψιν ἀνιαράν. Τὸ δάπεδον ἀπέστιλβεν, αἱ ἐπιστρώσεις ἔτερπον τὴν θέαν.

— Καλλίτερα ἐδῶ ἀπὸ τὸ ἄλσος τῆς Ζονσέρης, μὲ τὴν κακὴ συνοδία ποῦ ἀφίνουν κατ' ὀπίσω σας, αἴ; εἶπε σαρκαστικῶς ὁ ταγματάρχης.

Ὁ Δαμβέρτος ἐρρίγησεν.

Ἡ σκέψις του ἦτο ἐκεῖ πάντοτε ἐστραμμένη. Ἐπεθύμει νὰ ἐμελέτα τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τῆς Λευκῆς. Ἠγνόει πάντα τὰ κατ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς κακῆς ἐκείνης νυκτός.

Ἐνίοτε τὸν κατελάμβανον δισταγμοί, ἀλλ' ἠδυνάτει νὰ τὴν πιστεύσῃ συνένοχον ἐκείνης τῆς ἐνέδρας!

Ὄχι! Ἀδύνατον!

Ἡ Νανέττα, καθημένη πλησίον τραπεζίου, ἔπλεκεν ἐν σιγῇ.

Ἄφετέ μας, καλή μου, τῇ εἶπε τοποθετούμενος παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ ἀσθενοῦς.

— Γνωρίζω τί σᾶς ταράττει ἐπανέλαβε μὲ ἀγαθὸν ὕφος.

— Ἰατρέ!

— Ἠθέλετε νὰ σᾶς ὡμίλουν περὶ ἐκείνης, ἢ μᾶλλον νὰ σᾶς ὡμίλει ἐκείνη ἡ ἰδία...

— Πῶς ;...

— Ἀλλὰ δι' ἐπιστολῆς, ἐπὶ παραδείγματι.

— Ἂν ἦτο δυνατόν ! ἐστέναξεν ὁ Δαμβέρτος.

— Ἔ ! ἔ ! δύσκολον, βέβαια, ἀλλὰ τί εἶνε ἀδύνατον διὰ κόρην, ἥτις θέλει τὸ καλὸν τινός; Ἡ δούκισσα δὲν κοιμᾶται, ἀλλ' ὅσῳ καλὰ καὶ ἂν φυλάττηται ἕνα σπῆτι, ἠμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ ἓν τεμάχιον χαρτίου.

Μὲ ὕφος ἀπιστεύτου ἐλευθεριότητος προσέθηκε :

— Γνωρίζω καλὰ ὅτι ἄσχημα πράττω. Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ μὲ μεταχειρίζεται ὡς φίλον... Κατέχω τὴν ἐμπιστοσύνην της, ὡς ἐὰν μ'ἐγνώριζεν ἀπὸ τριάκοντα χρόνων, καὶ τὴν προδίδω ὡς ἁπλοῦς Ἰούδας. Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε. Τρέφω εἰς σᾶς συμπάθειαν, ἱερῶς ! Καὶ δὲν ἠδυνήθην ν' ἀντιστῶ εἰς τὰς θωπείας τῆς μικρᾶς...

Ὁ τραυματίας συνεκλονεῖτο ὑπὸ σφοδρᾶς ταραχῆς, ἣν ὁ ταγματάρχης διέκρινεν ἐν τῷ σώματί του διὰ μέσου τοῦ σκεπάσματος.

— Ἥσυχα, δαίμονα! ἢ δίδω ὀπίσω τὴν ἐπιστολήν. Καὶ ἔπειτα δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀνακατεύηται τὸ κεφάλι . . . Ἴσως τὰ γραφόμενα εἶνε καλά, ἴσως μέτρια. Ἀσχολοῦνται πολὺ διὰ τὴν μικράν. Ὅλοι ἀνακατεύονται... Ἐγὼ κάμνω τὸν κωφόν, ἀλλ' ὅμως ἀκούω... Τῇ ἐπαναλαμβάνουν ἐφ' ὅλων τῶν τόνων ὅτι ὀφείλει νὰ λησμονήσῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, στιγμὴν ἁπλῆς ἰδιοτροπίας... ὅτι ὅλαι αἱ μεγάλαι κυρίαι εἶχον τοιαύτας, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Τὴν θωπεύουν ὅπως ἠμποροῦν, ἐννοεῖτε ! Καὶ σεῖς δὲν εἶσθε ἀνεπίληπτος, κατεργάρη μου !... Σκεφθῆτε λοιπόν ! Ἓν κοράσιον δεκαεπτὰ μόλις ἐτῶν... κακῶς φυλαττόμενον ἀπὸ μίαν ἀγγλίδα ρωμαντικήν, ἥτις ἐδιάβαζε ποιήσεις ἐνῷ... Τὸ αἷμα, θὰ εἰπῆτε, βράζει !... Τὸ γνωρίζω. Καὶ ἐγὼ διάβολε! εἰς τὴν νεότητά μου δὲν θ'ἀπέφευγα τὸν πειρασμόν, καὶ κανεὶς δὲν εἶνε ἐπιεικέστερος ἐμοῦ... Παρασύρεται κανείς... τὸ ἐσπέρας... τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων, τὸ ᾆσμα τῆς ἀηδόνος... καὶ τοῦτο κ' ἐκεῖνο ! Τὸ πρᾶγμα ἔγεινεν. . . Ἀλλ' ἡ δυστυχισμένη εὑρίσκεται εἰς εὔμορφα σκεπάσματα, καὶ ἡ μανία, ἡ ἀγανάκτησις τῆς γραίας μάμμης εἶνε εὐεξήγητοι... Πρέπει νὰ ἦμεθα δίκαιοι !

Καὶ ἐνῷ ὁ Δαμβέρτος ὠχρία ἀκούων τὰς δικαίας αὐτὰς ἐπιτιμήσεις, ὁ ταγματάρχης, μὲ τὸ ἀπότομον ὕφος εὐεργετικοῦ ἐπικριτοῦ, ἀνέκραξε :

— Θεέ μου ! τί εὔκολα πτοεῖσθε ! Θὰ σᾶς ἐνόμιζέ τις νευρικὴν γυναῖκα. Ἐν τούτοις, οὔτε πῶς ἀρχίζει γνωρίζω τὸ γράμμα σας αὐτό. Εἶδον ἁπλῶς μίαν κόρην θωπευτικήν, ἥτις μοὶ εἶπεν : «Ἰατρέ, δύνασθε νὰ μὲ σώσητε».

— Πῶς ;

— Μ' ἐπαγρυπνοῦν. Ἀδύνατον νὰ γράψω λέξιν . . . καὶ ἤθελον... Ἐν ἀρχῇ ἐναντιώθην, δὲν σᾶς κρύπτω, καὶ ἔπειτα μὲ παρέσυρεν ἡ συγκίνησις. Εἰς ἐμέ, τὸ δεύτερον κίνημα εἶνε πάντοτε καλλίτερον τοῦ πρώτου. Καὶ εὑρέθην μ' ἓν γράμμα εἰς τὴν χεῖρα. Ἐπὶ τῆς διευθύνσεώς του ἀνέγνωσα : «Κύριον Γεώργιον Δαμβέρτον, ὑποστατικὸν Βοασσὺ κλπ». Ἔκαμα τὴν σκέψιν. — Ἰδοὺ ἓν γράμμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ταξειδεύσῃ διὰ νὰ φθάσῃ ὅπου πρέπει. Καὶ ἰδού το.

Μὲ ὕφος θερμῶς καὶ ἐνθαρρυντικῶς ἐγκάρδιον συνεπέρανε :

— Μόνον μου πόθον ἔχω, τὸ νὰ σᾶς εὐαρεστήσῃ τὸ περιεχόμενόν του.

Ὁ Δαμβέρτος ἔσχισε τὸν φάκελον διὰ χειρὸς τρεμούσης.

Θὰ ἐμάνθανεν ἐπὶ τέλους τῆς φίλης του τὰς σκέψεις. Ἡ ἄγνοια τῶν αἰσθημάτων της ἀπὸ τῆς τελευταίας αὐτῶν συναντήσεως, τῆς τόσον τραγικῶς ληξάσης, βαρέως τὸν ἐστενοχώρει.

Ἐν ἀρχῇ ἐθεώρησε τὴν ἐπιστολήν, χωρὶς νὰ τὴν διακρίνῃ. Νέφος εἶχε σκοτίσει τοὺς ὀφθαλμούς του. Ὁ μικρὸς ἐκεῖνος χάρτης περιεῖχε τὴν περὶ τῆς τύχης του ἀπόφασιν.

Προαίσθημά τι τὸν ἐπληροφόρει περὶ αὐτῆς.

Ὡμοίαζε κατάδικον, πρὸς ὃν δίδουν ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς δίκης του.

Ἡ ἐπιστολὴ ἐνέκλειε τὸν θάνατόν του ἢ τὴν σωτηρίαν· τὸν θάνατον, δηλ. τὴν διάρρηξιν τῶν σχέσεων, τὴν λήθην!

Ἦτο αὐτὴ ἡ γραφὴ τῆς Λευκῆς. Ἀπὸ πολλοῦ τὴν ἐγνώριζε. Πολλάκις, ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἐρώτων των, τῷ εἶχε διευθύνει ἐπιστολὰς ἀποπνεούσας τὴν δρόσον πάθους τὸ πρῶτον γεννωμένου.

Ἀλλ' ἀπὸ τῶν πρώτων γραμμῶν, ἠσθάνθη πίεσιν ἐν τῷ στήθει του, οἱ ὀδόντες του συνεσφίγχθησαν, φρικίασις ὀργῆς διέτρεξεν ὅλον του τὸ σῶμα.

Θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι ὁ ταγματάρχης Καμπεὺρὸλ ἐμάντευσε τὸ παραχθὲν ἀποτέλεσμα.

Ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον· ἡ ἔκφρασις τῶν χαρακτηριστικῶν του ἐδείκνυον διαβολικὴν εὐχαρίστησιν.

Ὁ Δαμβέρτος ἐπανειλημμένως ἀνέγνωσε τὰς γραμμὰς ἐκείνας· ἠδυνάτει νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ Λευκὴ τῷ ὡμίλει οὕτω, ἡ τόσον τρυφερά, ἡ τόσον ἁπλῆ καὶ ἀφοσιωμένη ; Εἶχε πιστεύσει εἰς τὸν ἔρωτά της, εἰς τὴν εἰλικρίνειαν, εἰς τὰς τοσάκις ἐπαναληφθείσας ὑποσχέσεις, καὶ ἤδη τὰ πάντα ἐξέπνεον.

Τῷ ἔλεγε : Καῦσον τὰς ἐπιστολάς μου ! Δηλαδή, ἐξαφάνισον τὸ παρελθόν ! Τίποτε ἂς μὴ ὑπολειφθῇ ! Ἑκάστη λέξις εἶχεν οὕτως, ὥστε νὰ διανοίγῃ καὶ μίαν πληγὴν εἰς τὴν τόσον ταλαιπωρηθεῖσαν ἤδη καρδίαν αὐτοῦ· ἑκάστη φράσις, ὑπὸ τὸ ἀνεπίληπτόν της ὕφος, διεπέρα ὡς φαρμακερὸν βέλος !

Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶχε πλέον λόγον ἵνα ἀμφιβάλλῃ. Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ἀπὸ τῆς ἰδίας της χειρός.

Ὑπαγορευθεῖσα ἴσως παρ' ἄλλης, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς γραφεῖσα ;

Μὲ κίνημα μανίας, τὴν συνέπτυξεν ἐν τῇ χειρί του καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο καταβληθείσης προσπαθείας ἐξέβαλε κραυγὴν ἄλγους.

Ἡ δούκισσα ἔθηκε τοὺς σκύλους της νὰ τὸν καταβροχθίσουν· ἡ ἐγγονὴ τὸν ἐπλήγωνεν ἔτι σκληρότερον.

— Ἀ ! ἀνέκραξεν, ἔχετε δίκαιον, ἰατρέ. Ἡ δούκισσα διαπλάττει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς τῆς κόρης κατ' εἰκόνα της. Καὶ δὲν δυσκολεύεται βεβαίως... Διὰ τῆς ἀνατροφῆς, ἣν τῇ ἔδωκαν, εἶχον προλειάνει τὸν δρόμον. Δυστυχία εἰς ἐμέ !

— Μὴ τρομάζετε ! Τί λοιπὸν συμβαίνει ;

— Ἀναγνώσατε.

Ὁ ἰατρὸς διέτρεξε μεθ' ὑψίστης προσοχῆς τὰς γραμμάς, ἃς τόσον καλῶς ἐγνώριζε καὶ ἐφ' ὅσον προὐχώρει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἔφινε νὰ τῷ διαφεύγωσι γρυλλισμοὶ ἀπαρεσκείας.

— Διάβολε ! Χμ ! Κεραυνοί !

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐσχολίασεν ἐλευθερίως.

— Εἰς τὰς γυναῖκας, εἶπε, δὲν πρέπει νὰ θέτῃ κανεὶς βάσιν. Εἶνε ὅλαι ἄστατοι, καὶ αἱ καλλίτεραι δὲν ἀξίζουν τίποτε. Λαμπρὰ καὶ ἔντιμος φύσις αὐτὴ ἡ μικροῦλα ἡ Λευκή, ἀλλὰ μὲ αἷμα πριγκήπων εἰς τὰς φλέβας ! Αὐτὸ παράγει ἰδιοτροπίας... Ἓν ἐπεισόδιον μετά τινος ἀσήμου, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν... Ἂν ὁ φίλος τῆς καρδίας δὲν ἔχει τίτλους καὶ ἀδάμαντας οἰκογενειακοὺς νὰ παραθέσῃ διὰ τοὺς γάμους, καληνύκτα ! Δύναται νὰ κατέχῃ ὅλα τὰ προνόμια λόγῳ κατακτήσεως, νὰ ἔλαβε βροχὴν ὄρκων, νὰ ἐσώρευσε δωδεκάδας ἐπιστολῶν, σχίζονται ὅλα, ὡς παλαιά τις ἐφημερίς. Ἀ ! πολὺ ἀγαθὸς εἶσθε νὰ βασανίζητε τὴν κεφαλὴν δι'ἐπεισόδιον, τοῦ ὁποίου τὸ τέλος ὤφειλέ τις νὰ προέβλεπε. Δύνασθε νὰ ἦσθε εὐχαριστημένος καὶ νὰ λογίζεσθε ὑπερήφανος. Σεῖς θὰ φανῆτε ὑπέρτερος καὶ ἱπποτικὸς διὰ τῆς παραιτήσεώς σας καὶ τῆς σιγῆς. Ἀργότερον,

ὅτε ἐν τῷ βίῳ θὰ συναντηθῆτε, ἐκείνη ὀφείλει νὰ ταπεινώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶνε καλὴ καὶ χαρίεσσα ἡ πτωχὴ κόρη, ἀλλὰ προσέξατε καὶ θὰ ἴδητε πόσοι κίνδυνοι τὴν καταδιώκουν. Καὶ ἔπειτα δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν ἐσκέπτεσθε νὰ τὴν νυμφευθῆτε; Νεανικὸν ἁμάρτημα! Σκεφθῆτέ το λοιπόν... Σταθμίσατε τὰ πράγματα ὡριμότερον. Ἔπειτα τὸ πᾶν δὲν ἐχάθη... Αὐταὶ αἱ μικραὶ δεκαπενταετεῖς καρδίαι εἶνε κηρίον εὔπλαστον. Ὁ ἔσχατος ἐλθὼν ἀποτυπώνει ἐντὸς αὐτῶν τὴν σφραγίδα του. Θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας, ὡραῖε κατακτητά, κάτω ἐκεῖ, εἰς Βοασσό. Ἡ ὡραῖα λαμβάνει τὰ ἀντίποινά της εἰς τὴν Ζονσέρην. Θὰ κάμετε πάλιν τὸ μέρος σας ἀλλοῦ. Θάρρος!

Μείνας μόνος, ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἀνέπνευσεν ἐπὶ μικρόν.

Οἱ λόγοι τοῦ ταγματάρχου Καμπεϋρὸλ ὡς τὰ φάσματα ἐφιαλτῶν τὸν συνέτριβον.

Ἀκούων αὐτόν, ἐσκέπτετο ὅτι εἶχε δίκαιον.

Τί ἄλλο εἶχε κάμει εἰς Βοασσό, εἰμὴ ἔργον ἄνανδρον καὶ εὐτελὲς καθιστῶν αὐτὸν ἄξιον ὅλου τοῦ ἐναντίου του μίσους τῆς δουκίσσης;

Βεβαίως εἶχε πράξει ἀπερισκεψίαν, ἐξ ἔρωτος, παρασυρθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους, ἐν στιγμῇ παραφορᾶς ἀπροόπτου.

Τὸ ἐγνώριζεν, οἱ ἄλλοι ὅμως ἐδικαιοῦντο νὰ τὸν κατακρίνωσιν ἐπὶ ὑστεροβουλίᾳ, ἧς ἦτο ἀθῶος. Τίς οἶδε; Θὰ ἀπέληγον ἴσως νὰ ἔπειθον τὴν Λευκήν, ὅτι ὁ ἔρως του δὲν ἦτο τόσον ἀπηλλαγμένος φιλοδοξίας, ὅσῳ τὸν εἶχεν ὑποθέσει.

Διὰ τῆς ἀποπείρας του ἵνα ὑποχρεώσῃ αὐτὴν νὰ τὸν παρακολουθήσῃ, παρεῖχεν ἐναντίον ἑαυτοῦ ὅπλα εἰς τοὺς ἐχθρούς του. Ἦτο πλουσιωτάτη, κάτοχος θέσεως ἀρκούντως ὑψηλῆς, καὶ αἱ κατηγορίαι των ἠδύναντο νὰ εὕρισκον ἀπήχησιν.

Οἱ λόγοι τοῦ ταγματάρχου ἐβόμβουν περὶ τὴν κεφαλήν του καὶ τὸν ἐνέβαλλον εἰς μεγάλην ὀργὴν καθ' ἑαυτοῦ.

Εἶχε παραπλανηθῆ εἰς δρόμον ἀδιέξοδον.

Τί θ' ἀπεκόμιζεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ συμβάντος;

Τὴν περιφρονητικὴν ἀποστροφὴν τῆς κυρίας λὰ Ρὸς Βιλλάρ, καὶ ἀργότερον, ἂν μὴ ἀπὸ τοῦδε, τὴν τῆς δυστυχοῦς κόρης, ἥτις τόσον ἐξ αἰτίας του ὑπέφερε.

Πόσον ἔσφαλε βασισθεὶς εἰς αὐτὸν τὸν ἔρωτα, ἐφ' οὗ ἐκείνη ὤμνυεν ἔτι ἐν τῇ τελευταίᾳ των συναντήσει! Ἤδη ὁ ἔρως της ἦτο ὅλως ἐξησθενημένος, καὶ μετά τινας ἡμέρας οὐδ' ἴχνος πλέον αὐτοῦ θὰ ὑπῆρχε. Δὲν τῷ ἔγραφεν: «Ἐθωπεύσαμεν μίαν χίμαιραν;»

Ἡ ἔννοια τῆς φράσεως αὐτῆς ἦτο σαφεστάτη, ὡς καὶ ἡ ἐπίκλησις τῶν αἰσθημάτων τιμῆς.

Ἐπόθει τὴν ἀνάληψιν τοῦ λόγου της· ἤθελε ν' ἀνέκτα τὴν ἐλευθερίαν της!

Καλὰ λοιπόν! θὰ τὴν ἀνέκτα!

Χίμαιραι καὶ τὰ ὄνειρά της, χίμαιραι καὶ αἱ ὑποσχέσεις, οἱ ὅρκοι, τὰ φιλήματα καὶ ἐκείνη ἡ παροδικὴ τοῦ ἔρωτος μέθη!

Ἀλλὰ μετ' ἄλγους ἀπεσπᾶτο τῆς Λευκῆς, ἧς ἡ γλυκεῖα μορφὴ ἦτο ἐν τῇ ψυχῇ του βαθέως, ἀνεξιτήλως κεχαραγμένη. Ἂν δὲν τὸν ἠγάπα, τὴν ἠγάπα πάντοτε ἐκεῖνος! Μόνον τὸ ὄξος τῆς μνησικακίας ἐμιγνύετο πρὸς τὸν καταπατηθέντα ἔρωτα.

Καὶ ἔπειτα ἦτο τὸ παιδίον!

Τί θ' ἀπεγίνετο;

Καὶ τὰ πάντα ἐὰν διελύοντο, τὸ παιδίον θὰ ὑπῆρχεν, ἔνδειξις ζῶσα τοῦ δεσμοῦ τοῦ συνάψαντος, ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν, τὰ ὑπὸ μιᾶς προλήψεως διαχωριζόμενα πρόσωπα, τὴν μεγάλην κυρίαν καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἐπ' αὐτῇ τῇ σκέψει μειδίαμα πλαστόν, μειδίαμα θριάμβου, μειδίαμα ἐκ τῶν ἀποτυπούντων τὴν ἐλπίδα ἀντεκδικήσεως διῆλθε τῶν χειλέων του.

Καὶ ἐν τούτοις κατέπνιγε πᾶσάν του κακὴν κατὰ τῆς Λευκῆς σκέψιν... Θὰ ἐπόθει νὰ τὴν ἔβλεπε, νὰ ἤκουε διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν ἀπόφασίν της, ἐξερχομένην τοῦ τόσον ἡδέος καὶ ἁγνοῦ ἐκείνου στόματος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδὲν τὸ πικρὸν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ.

Ἀλλ' ἡ οἰκία τῷ εἶχε κλεισθῆ ἀμετακλήτως.

Ἡ Λευκὴ αὐτὴ δὲν τὸν ἐκάλει πλέον· τὸν ἀπώθει!

Ἐπὶ τέλους συνέλαβε τὴν ἀπόφασίν του.

Ἀνηγέρθη μετὰ κόπου ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐζήτησε τὰ πρὸς γραφὴν ἀναγκαῖα.

Ἡ Νανέττα ἔσπευσε νὰ τὰ φέρῃ.

Τότε ἐχάραξε τὰ κατωτέρω διὰ τῆς πληγωμένης χειρός, ἧς ἑκάστη προσπάθεια τῷ ἐστοίχιζε καὶ πόνους.

«*Ἀγαπητὴ Λευκή,*

»Σὲ ἠννόησα καλῶς. Μὲ παρακαλεῖς νὰ σοὶ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν. Τὴν ἔχεις. Διάθεσον αὐτὴν κατὰ βούλησιν.

»Μοὶ συντρίβεις τὴν καρδίαν, ἀλλὰ σοὶ ἀνήκει. Κάμε τὴν ὅ,τι θέλεις.

»Τὸ μέλλον νὰ γεννηθῇ τέκνον μοὶ ὑπεσχέθης ὅτι δὲν θὰ τὸ μισῇς, ὅτι δὲν θὰ τὸ καταστήσῃς ὑπεύθυνον τοῦ κακοῦ, ὃ σοὶ ἐπροξένησεν ὁ πατήρ του. Τήρησον αὐτὴν τοὐλάχιστον τὴν ὑπόσχεσιν. Αὐτὸ μόνον ζητῶ. Θὰ ἐγκαταλίπω ἀναμφιβόλως τὴν πατρίδα μου. Ἀγνοῶ ποῦ θὰ ὑπάγω νὰ εὕρω καταφύγιον κατὰ τοῦ παρελθόντος. Ἴσως οὐδέποτε πλέον ἴδωμεν ἀλλήλους.

»Ἀνακάλει με εἰς τὴν μνήμην σου, Λευκή.

»Ἐγὼ ματὴν θὰ ἐπιζητῶ τὴν λήθην. Ἡ ἀνάμνησίς σου θὰ μὲ ταράττῃ καθ' ὅλον τὸν βίον.

»Σὲ ἀγαπῶ κατόπιν ὅλων καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἐξήλειφον ἕκαστου τῶν δακρύων σου διὰ σταγόνος τοῦ αἵματός μου.

»*Γεώργιος*».

Καθ' ἣν ὥραν ἔγραφεν ἐν ἀπελπισίᾳ τὰς γραμμὰς αὐτάς, μικρὸν ἐπεισόδιον διεδραματίζετο ἐν Πρεῖλλύ.

Ἡ Μονίκα, ἡ θεράπαινα τοῦ Καμπεϋρόλ, ἐσκυμμένη ἠσχολεῖτο εἰς πλῦσιν τῶν ἀσπρορρούχων της ἔν τινι τετραγώνῳ ἐκτάσει ὕδατος, παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου τοῦ ἰατροῦ, ὅτε τὸ μικρὸν καὶ ἰσχνὸν σῶμα τοῦ γραφέως ἐπεφάνη ἄνωθεν τοῦ κιγκλιδωτοῦ.

— Ἐδῶ εἶνε ὁ ταγματάρχης; ἠρώτησε.

— Ἔχει φύγει μὲ τ' ἁμάξι.

— Ποῦ;

— Πρὸς τὸ Βρέϊλ. Δὲν ξεκολλᾷ ἀπὸ τοὺς πύργους τώρα.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον, καλὴν πελατείαν ἔχει.

— Δὲν λέω ὄχι, ὑπέλαβεν ἡ Μονίκα ἐξακολουθοῦσα τὴν πλῦσίν της.

—Γνωρίζεις πότε θὰ ἐπιστρέψῃ;

— Αὐτὸ ποτὲ δὲν τὸ γνωρίζομε.

Ὁ γραφεὺς εἰσῆλθεν οἰκείως, ὡς εἰς τὸν ἴδιόν του οἶκον.

— Τότε, εἶπε, θὰ τῷ γράψω δύο λέξεις.

— Πηγαίνετε εἰς τὸ γραφεῖο.

Ὁ Βικτωρνιανὸς ἦτο ἐκ τῶν οἰκείων.

Εἰσῆλθε δίχως ν' ἀντιτάξῃ δυσκολίας, καὶ καθιδρύθη πρὸ τοῦ γραφείου τοῦ ἰατροῦ.

Ὁ Καμπεϋρόλ, ἐν τῇ βίᾳ του, εἶχεν ἀφήσει ἐπὶ τῆς τραπέζης σωρείαν γραφίδων καὶ χαρτίων, ὧν ἡ θέα δὲν ἐξέπληξε κατ' ἀρχὰς τὸν γραφέα.

Ἔγραψε λέξεις τινὰς πρὸς τὸν φίλον του ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ διέλθῃ τοῦ συμβολαιογραφείου ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του.

Τῷ εὗρε θέσιν ἐκλεκτὴν πρὸς τοποθέτησιν τῶν δέκα χιλιάδων του, πρὸς πέντε τοῖς ἑκατὸν καὶ μὲ πᾶσαν ἀσφάλειαν.

Τελειώσας ὁ γραφεύς, ἐζήτησε χαρτίον ἵνα ἀνάψῃ τὴν πίπαν του.

Ὁ Βικτωρνιανὸς εἶχεν αὐτὸ τὸ σφάλμα. Ἐκάπνιζεν ὡς καπνοδόχος.

Ποῦ ἄλλοῦ νὰ εὕρῃ ἄχρηστα χαρτία ἢ εἰς τὴν κάλαθον; Ἔκυψε λοιπόν, καὶ ὅτε ἀνηγέρθη, ἐκράτει ὡραῖον λεπτὸν χάρτην συνεπτυγμένον καὶ ἡμιεσχισμένον.

Εὗρεν ὅ,τι ἐζήτει.

Διέβη εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ ἡτοιμάζετο νὰ τὸ ἀνάψῃ ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, ὅτε, ἐνῷ μετὰ προσοχῆς τὸ ἐξεδίπλου, ἐξεπλάγη ἐκ τῆς γραφῆς.

Ἦτο γραφὴ γυναικός, μακρὰ λεπτή, λίαν ἀριστοκρατική, καὶ ἐπὶ τῇ θέᾳ της ὁ γραφεὺς περιέστη εἰς σκέψεις.

Δὲν εἶχε ποσῶς πρόθεσιν νὰ παραβιάσῃ τὰ μυστικὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἡ συνεπτυγμένη αὕτη ἐπιστολή, ἧς οἱ χαρακτῆρες εἶχον ἐξεργασθῆ ὡς γύμνασμα μαθητοῦ, τὸν περιῆγεν εἰς σύγχυσιν.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ἐζήτησε τὰς γραφίδας καὶ τὴν μελάνην.

Ἡ ἐπιστολὴ προφανῶς εἶχε γραφῆ ἐκεῖ.

Ὁ Βικτωρνιανὸς εἶχεν ὄσφρησιν.

— Ἴδωμεν, ἐσκέφθη, δὲν ἐγνώριζον αὐτὴν τὴν ἰδιοφυΐαν τοῦ ταγματάρχου.

Καὶ ἐπειδὴ ὑπερμέτρως τὸ εὕρημα τὸν ἐξέπληττεν, ἔθηκε τὸ χαρτίον ἐν τῷ θυλακίῳ του ἵνα τὸ μελετήσῃ ἀνέτως καὶ ἤναψε τὴν πίπαν του δι' ἄνθρακος.

Χωρὶς ἀκριβῶς νὰ γνωρίζῃ τὰ διατρέχοντα, ἐσκέφθη ὅτι ἀπό τινων ἡμερῶν οἱ τρόποι τοῦ ἰατροῦ εἶχον μεταβληθῆ καὶ ἐνεῖχόν τι τὸ μυστηριῶδες.

Ἅμα ἐπανελθὼν εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον, ἐζήτασεν ἐπιμελῶς τὸ χαρτίον, οὗτινος χαρακτῆρές τινες παρετάσσοντο ἐν τῷ περιθωρίῳ εἰκοσάκις ἐπαναλαμβανόμενοι, ὡς τὰ δύσκολα μέρη μαθήματος.

Ὁ Βικτωρνιανὸς ἔκρυψεν ἐπιμελῶς τὸ παράδοξον ἔγγραφον ἔν τινι γωνίᾳ τοῦ κιβωτίου του καὶ εἰς οὐδένα ἔκαμε περὶ αὐτοῦ λόγον.

Ἦτο ἐχέμυθος ὡς πνευματικὸς καὶ σιωπηλὸς ἐν ἀνάγκῃ.

— Αὐτὸ εἶνε παλοῦκι, ἐσκέφθη, καὶ θὰ εὕρωμεν καὶ ἄλλα. Ἀλλὰ τί σκευωρίας λοιπὸν κάμνουν εἰς Ζονσέρην;

Περὶ τὴν τρίτην ὥραν, κατόπιν ἐξαιρέτως ὡραίου προγεύματος, ὁ ἰατρὸς Καμπεῦρόλ, πρὶν ἔτι ἀναλάβῃ τὴν πορείαν του, ἀνέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσθενοῦς του.

Ὁ Δαμβέρτος τῷ ἐνεχείρισε τὴν ἀπάντησίν του.

— Τί τῆς ψάλλετε; ἠρώτησεν ὁ Καμπεῦρόλ.

Ὁ τραυματίας ἀπεκρίθη.

— Ὅτι γεννηθήτω τὸ θέλημά της.

Ὁ ταγματάρχης ἔλαβε τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὴν φαιδραν του ὄψιν.

— Ἰδοὺ ἐγὼ μεσίτης ἐρώτων, εἶπεν, ἀλλ', ἐτελείωσεν! Ἀνέλαβον τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν ἀπάντησιν. Ἡσυχάσατε, θ' ἀναγνωσθῆτε... — Ἐμέτρησεν ἐπὶ τῶν δακτύλων του — ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἐξάπαντος. Ἐννοεῖτε... Ὑποτίθεσθε πλησίον τῶν Παρισίων. Ἐὰν ἐγνώριζε τί σᾶς ἔκαμον θὰ ἤρχετο εἰς ἀναστάτωσιν, καὶ σεῖς δὲν ἐπιθυμεῖτε τὸν θάνατόν της, εὐχὴ τῆς Παναγίας!

Ἔκλινε πρὸς τὴν κλίνην καὶ προσέθηκε μὲ ὕφος τρυφερᾶς συμπαθείας.

— Θάρρος! πᾶν ὅ,τι ἠμπορῶ, θὰ τὸ πράξω, ἱερῶς σᾶς τὸ λέγω!

Τόσον ἦτο στρογγύλος καὶ ἐλευθέριος, ὁ ὑποχρεωτικὸς ταγματάρχης, ὥστε ἀδύνατον περὶ αὐτοῦ ν' ἀμφέβαλλέ τις καὶ ὁ μᾶλλον ὀξυδερκής.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἀσθενῶς μειδιῶν, τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα λέγων:

— Εὐχαριστῶ, ἰατρέ!

Καὶ ὅτε ἐκεῖνος ἐξῆλθεν:

— Ἕνας λαμπρὸς ἄνθρωπος, ἐδήλωσεν ἡ Νανέττα, καὶ ποῦ σᾶς θέλει τὸ καλό σας!

ΙΖ'

Ὅπου ὁ ταγματάρχης ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του.

Ὁ δίφρος κυλιόμενος ἐπὶ τῆς διόδου τοῦ Βρέϊλ, ἐπανέφερεν εἰς Πρεϊλλὺ ἓν ὑποκείμενον λίαν ηὐχαριστημένον.

Ὁ ταγματάρχης συναπέφερε πλείονας τῶν δύο γραμμῶν γεγραμμένας ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Γεωργίου Δαμβέρτου, καὶ αἱ γραμμαὶ αὗταί, εἰς χεῖρας τοῦ Καμπεῦρόλ, ἦσαν δι' ἐκεῖνον ἀπόκτημα πολύτιμον.

Τὸ τόσον ἀπρόοπτον διὰ τόπον ἔρημον ὡς ἡ Βρέννη συμβὰν τὸν εἶχεν ἐξάψει καὶ ἀπὸ τοῦδε τὰ πάντα θὰ διέπραττε χάριν τοῦ καταρτισμοῦ τῆς τύχης του.

Ὁ Δαμβέρτος αὐτὸς τῷ ὄντι δὲν ἐσταθμίζε πολὺ ἀπέναντι τῆς δωρεᾶς, ἣν ὁ κόμης Βωνοὰζ ὑπεσχέθη καὶ τῶν πολυτίμων εὐνοιῶν τῆς δουκίσσης.

Ὁ Καμπεῦρὸλ δὲν θὰ τὸν ἔστελλεν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, (ἐκτὸς ἐὰν ἀπόλυτος ἀνάγκη τὸ ἀπῄτει). ἀλλ' ἦτο ἱκανὸς νὰ τὸν ἀπεκόμιζεν ἀνηλεῶς εἰς πάντα ἄλλον τόπον, ἵνα ἀπηλλάσσετο αὐτοῦ.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐπανελάμβανε τὴν σκηνὴν τοῦ Βρέϊλ, ἥτις ὁμολογουμένως, εἶχεν ἐνθουσιάσει τὸν κόμητα Βωνοὰζ καὶ τῷ ἐνέπνευσεν ἄκραν ἐκτίμησιν πρὸς τὸν ταγματάρχην, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ σκηνὴ εἶχε μεταβιβασθῆ εἰς Ζονσέρην, παρὰ τῇ Λευκῇ δὲ Σαρναίῳ.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος εἶχεν ὅλως ἀνυπόπτως ἐμπιστευθῆ τὰς ὀλίγας του ἰδιοχείρως γεγραμμένας σειρὰς ὧν ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἀνάγκην.

Δὲν θὰ διεβίβαζε βεβαίως τὰς ἰδίας εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Ἡ Λευκή, εἰς ἄκρον εὐερέθιστος, νευρική, πλήρης ἀγωνίας, τεταραγμένη ὑπὸ μυρίων συγκεχυμένων φόβων, ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα, ἔμενε μονήρης ἐν τῷ θαλάμῳ της.

Ὁ Καμπεῦρὸλ ἐνεφανίσθη.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ του, ἡ ὄψις τῆς κόρης ἐφαιδρύνθη.

Προφανῶς, ἦτο ὁ προσδοκώμενος φίλος, ὁ σύμβουλος οὗτινος προσεδόκα τοὺς χρησμούς, ὁ εὐχάριστος οἰκεῖος ὁ συντέμνων τὰς μικρὰς ἀνιαρὰς ἡμέρας.

— Ἔ! Τί ἀκούω λοιπόν, ἐπεφώνησεν ἅμα τῇ εἰσόδῳ του, ὅτι μᾶς ἐκυρίευσεν ἀδράνεια καὶ ἀτονία; Ἀποθαρρύνεται κανεὶς καὶ ἀφήνει τὰς δυνάμεις του νὰ καταπίπτουν, καὶ διατί, σᾶς ἐρωτῶ; Δι' ὀλίγας κακὰς ὥρας, ἐνῷ κατόπιν θὰ μᾶς μείνῃ νεότης ἀπαστράπτουσα καὶ ἡμισυς τοὐλάχιστον αἰῶν τέρψεων ἐπὶ τῆς στρογγύλης αὐτῆς σφαίρας; Καρδίαν, ἀνάθεμα!

Ἐκάθησε παρὰ τὴν νεάνιδα καὶ τῇ ἔθλιψε τὸν βραχίονα μετὰ τῆς τραχείας του οἰκειότητος.

— Ὀλίγος πυρετός, εἶπε, ταραχή. Παιδίον! Βλάπτεσθε ἑκουσίως σας. Λεγεῶνες μαύρων σκέψεων πετοῦν τριγύρω αὐτῆς τῆς ὡραίας κεφαλῆς! Σᾶς ταράττει τὸ ζήτημα τοῦ μέλλοντος. Γνωρίζετε τί σᾶς ἀναγκαιοῖ; Σᾶς ὁμιλῶ ὡς φίλος. Καὶ μήπως δὲν εἶμαι τοιοῦτος; Θὰ σᾶς τὸ εἴπω. Τὸ ἐπιτρέπετε τοὐλάχιστον;

— Σᾶς ἀκούω, ἰατρέ.

— Ἀνάγκη νὰ μὴ πλέητε εἰς τὸ ἀναποφάσιστόν σας... ν' ἀκολουθήσητε πορείαν τὴν ὁποίαν πρότερον θὰ χαράξητε... θὰ σᾶς φανῶ ὀλίγον βάναυσος. Πρέπει τὸ συμβὰν αὐτὸ ὁλοτελῶς νὰ παρέλθῃ, νὰ κλεισθῇ ὡς θύρα κλειδωμένη μὲ σύρτας καὶ μὲ κλειδία... ἢ κάλλιον τειχισμένη.

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ στρέφησθε πλέον πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ν' ἀτενίζητε εἰς τὸ λαμπρὸν μέλλον, τὸ ὁποῖον σᾶς περιμένει, ἐλευθέρα, δίχως λύπας διὰ τὸ παρελθόν, ἀπηλλαγμένη δεσμῶν, φροντίδων καὶ ἀνησυχιῶν!

— Εἶνε δυνατόν; ἐψέλλισεν ἐκείνη ἐνοῦσα τὰς χεῖρας.

Καί, ὡς ἐν ὀνείρῳ, ἀπήγγειλε διὰ φωνῆς ἐσβεσμένης ὄνομά τι:

— Γεώργιε !

Ὁ ταγματάρχης τὴν ἤκουσε.

— Ναί, γνωρίζω, ἐπανέλαβε μετὰ συμπαθείας, ἀγαπᾶτε ἢ νομίζετε ὅτι ἀγαπᾶτε !

— Ἀγαπῶ, ἰατρέ

Ὁ ἰατρὸς οὔτε κίνημα ἔσχεν ἀδημονίας. Αὐτὸς ὁ πάντοτε ζωηρὸς καὶ ἀεικίνητος, καθίστατο ἐν ἀνάγκῃ ὅλος γλυκύτατος, καθίστατο ὁ φοῖνιξ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας.

— Δὲν ἐναντιοῦμαι, εἶπεν. Ἂν ἡ συγκατάθεσίς μου ἤρκει ἵνα σᾶς ἐπιτρέψῃ ὡς σύζυγον τὸν ἐκλεκτόν σας, θὰ τὴν εἴχετε αὐτοστιγμεί. Δὲν ἔχω προλήψεις γένους ἐγώ ! Εἶμαι τέκνον τοῦ λαοῦ ! ὁ πατήρ μου ἦτο κτηνοτρόφος εἰς Βουσσάκ, χωρίον πληκτικὸν καὶ πτωχόν, ὅλον χάλικας καὶ ἄμμον. Ἀπέθανε μὲ χρέη, ὁ πτωχός, καὶ ἐγὼ σύρω τὴν μετριότητά μου εἰς τὸ Πρεζλλύ, τὸ ὁποῖον δὲν ἀξίζει πλειότερον. Ἡ τύχη σας θὰ ἐκανονίζετο κατὰ τοὺς πόθους σας, ἂν ἀπ' ἐμοῦ μόνον ἐξηρτᾶτο. Ἀλλὰ τίποτε δὲν εἶμαι, τίποτε ἄλλο, εἰμὴ πλάσμα ἀφωσιωμένον μέχρι θυσίας καὶ μὴ δυνάμενον ν' ἀναμιχθῇ εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον ! Τὴν μάμμην σας πρόκειται νὰ κερδίσωμεν καὶ εἶνε τοῦτο δύσκολον, ἵνα μὴ εἴπω τι χειρότερον, τὴν φοβοῦμαι. Σκέπτεται ὀρθῶς, ἔχει πεῖραν, ὀφθαλμὸν διαπεραστικὸν καὶ θέλησιν σιδηρᾶν. Λοιπόν, γνωρίζετε τί σκέπτεται. Ἀποτροπιάζεται αὐτὸν τὸν Δαμβέρτον... τὸν μισεῖ καί, κατὰ βάθος, εἶνε ἐν τῷ δικαίῳ της... Δὲν δύναταί τις νὰ τῇ ἐπικαλεσθῇ ἐκτίμησιν πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις εἰσέδυσεν ὡς κλέπτης ἐντὸς τῆς οἰκίας της διὰ νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ τὸ πολυτιμότατον τῶν πραγμάτων. Ἡ πρᾶξις εἶνε ἐξ ἐκείνων, ἃς οἱ ἔντιμοι ἀποδοκιμάζουν καὶ ἃς ἡ κοινωνία δὲν χαρακτηρίζει ὡς καλάς...

Ὁ ταγματάρχης Καμπεῦρόλ, ἐξεφράζετο μετ' ἐναρέτου ἀγανακτήσεως.

— Ἰατρέ, ἱκέτευσεν ἡ Λευκή.

— Δὲν ὁμιλῶ, ἐγώ, ἐννοῶ τί λέγει ἡ δούκισσα ἐν τῇ ὀργῇ της ὡς μητρὸς προσβληθείσης. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ — ἐταπείνωσε τὴν φωνὴν — ἡ ἠθική μου, φεῦ ! εἶνε ὀλιγώτερον αὐστηρά, πολὺ ὀλίγον αὐστηρά, ἴσως. Ὁ ἀληθὴς ἔρως, ὁ εἰλικρινὴς ἔρως, ὁ ἔρως, ἐπὶ τέλους, τὰ πάντα συγχωρεῖ. Ἐδῶ λοιπὸν ἔγκειται τὸ ζήτημα, τὸ μέγα, τὸ μόνον, ἀλλά...

— Ἀλλά, ἰατρέ ;..

Ἔκλινε πρὸς τὸ οὖς τῆς νεάνιδος.

— Σᾶς ἀγαπᾷ ὅσον εἶσθε ἄξια νὰ ἀγαπᾶσθε ;

Ρίγος διέτρεξε τὸ σῶμα τῆς δεσποινίδος Σαρναίου.

— Τὸ ἀμφιβάλλετε ; ἠρώτησεν.

— Αἴ ! ὑπέλαβεν ὁ ταγματάρχης κροτῶν τὰ χείλη, μέχρι τοῦδε οὐδὲν μοὶ ἀποδεικνύει ἔρωτα ὅπως τὸν ἐννοῶ, ὅπως τὸν ἤθελον. Ἐάν, εἰκοσιπενταετὴς σᾶς ἠγάπων ἐγώ, θὰ τὸ ἔπραττον γονυπετής, μετὰ σεβασμοῦ, μὲ τὴν λατρείαν ἣν ἔχομεν πρός τι ἱερόν Θ' ἀπεῖχον πάσης πράξεως βεβήλου, ὡς ἀπὸ ἱεροσυλίας. Ὅση καὶ ἂν ἦτο ἡ νεανική μου ζέσις, θὰ συνεκρατούμην μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν θὰ μοὶ ἐπετρέπετε νὰ θέσω τὴν χεῖρά μου ἐν τῇ ἰδικῇ σας ἐν πλήρει ἡμέρᾳ καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου. Θὰ προσεπάθουν νὰ γίνω κάτι, νὰ δημιουργήσω ἓν ὄνομα ἵνα ὑψωθῶ μέχρις ὑμῶν, καὶ ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ ἔρωτός σας, θὰ τὸ κατώρθουν ἢ θ' ἀπέθνησκον. Ὁμιλῶ περὶ ἐμοῦ... Δὲν κρίνω τοὺς ἄλλους. Κάμνω μόνον κατ' ἐμαυτὸν τὴν ἐρώτησιν — Σᾶς ἀγαπᾷ πραγματικῶς, ὄχι διὰ πάθους ἐγωϊστικοῦ, τυραννικοῦ, ἀλλ' ἀφιλοκερδοῦς, ἀφοσιωμένου ;... Μὲ μίαν λέξιν, θέτει τὴν εὐτυχίαν σας καὶ τὴν ἄνεσίν σας ὑπεράνω πάντων ; Μέχρι τῆς στιγμῆς, ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, οὐδὲν τοιοῦτον οἱ τρόποι του ἀγγέλλουσι...

Διεκόπη.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἡ θαλαμηπόλος, περιεφέρετο ἐν τῇ γειτονικῇ αἰθούσῃ.

— Ἀπομακρύνατέ την, εἶπε ζωηρῶς.

— Μαγδαληνή, διέταξεν ἡ Λευκή, πήγαινε νὰ παραγγείλῃς τέϊον, παρακαλῶ. Θὰ μοὶ τὸ φέρῃς ἡ ἰδία.

Καὶ ὅτε ἡ Μιλαναία ἔκλεισε τὴν θύραν :

— Ἅμα σᾶς βλέπω, χάνω τὴν μνήμην, ὑπέλαβεν ὁ Καμπεῦρόλ· μὲ κάμνετε νὰ λησμονῶ τὸ οὐσιῶδες...

Ἀνεζήτει ἐν τῷ ἐπενδύτῃ του.

— Ἡ ἀπάντησις ; εἶπε ζωηρῶς ἡ Λευκή.

— Ἰδού την.

Ἡ μορφὴ τῆς νεάνιδος ἐνεψυχώθη.

— Ἔχετε ἀμφιβολίας ἰατρέ, εἶπεν αὕτη φαιδρῶς !.. θὰ τὰς ἀποβάλητε.

— Εἴθε, νὰ δώσῃ ὁ Θεός !

Ἔσχισε τὸν φάκελλον ἀπαστράπτουσα ὑπὸ χαρᾶς.

Εἶτα ἀνέγνωσεν ἀπλήστως, περιχαρὴς ἐν ἀρχῇ.

Ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἡ ὄψις της ἐγένετο φρικωδῶς ὠχρά.

Ἀπεμάκρυνε τὸν χάρτην καὶ τὸν ἠτένιζε μετ' ἀλλοκότου προσηλώσεως.

Εἶτα ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της, ὡς ἵνα ἀπομακρύνῃ νέφος τι.

— Μὴ ἄραγε δὲν ἀπατῶμαι ! εἶπεν. Ἐκεῖνος μοὶ γράφει... ὁ Γεώργιος : Ὄχι... Εἶνε ψευδές... Καὶ ἐν τούτοις εἶνε ἡ ἰδία του γραφή... Τί συμβαίνει ;

Καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τὸν ταγματάρχην :

— Ἡ ὅρασίς μου σκοτίζεται... Ἰατρέ, δὲν δύναμαι... Κάμετέ μοι μιαν ἐκδούλευσιν... Ἀναγνώσατε !

— Τὸ θέλετε ;

— Σᾶς παρακαλῶ.

«*Ἀγαπητὴ Λευκή,*

» Ἠννόησα τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστολῆς σου διὰ μέσου τῶν προφυλάξεων αἵτινες τὴν καλύπτουν.

» Ἤμην ἀνόητος πιστεύων εἰς τὸν ἔρωτά σου.

» Τώρα, ὅτε ἀπεποιήθης νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς, ἡ ἄρνησίς σου μοὶ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀνάγκη νὰ ἔλυον δεσμὸν εἰς ὃν δὲν θὰ συγκατένευεν ἡ τάξις ἧς ἀποτελεῖς μέρος.

» Ἔχεις δίκαιον.

» Δὲν ἐπλάσθημεν ἵνα βαδίσωμεν τὴν αὐτὴν ὁδόν, καὶ δὲν θέλω νὰ γίνω πρόσκομμα εἰς τὴν ἰδικήν σου.

» Μοὶ εἶχες δώσει ἐλευθέρως τὸν λόγον σου.

» Ἐλευθέρως σοὶ τὸν ἀποδίδω.

» Τίποτε δὲν ἔχεις ἐξ ἐμοῦ νὰ φοβῆσαι.

» Ὁπόταν σὲ ἴδω διαβαίνουσαν λαμπρῶς ἄνωθεν τοῦ πλήθους, δὲν θ' ἀναπολήσω οὔτε τὴν στιγμὴν ἔτι τῆς ἀποπλανήσεώς μου, καθ' ἣν ἐθώπευσα μίαν χίμαιραν.

» Ἔσο εὐτυχής, τὸ ἐπιθυμῶ ἐγκαρδίως.

» Καὶ ὑγίαινε διὰ παντός.

» *Γεώργιος*».

Ὁ ταγματάρχης ἐδίπλωσε πάλιν τὴν ἐπιστολήν, πλήττων αὐτὴν διὰ τῶν δακτύλων.

— Ἰατρέ, ἐψέλλισεν ἡ πτωχὴ κόρη, ἀπατῶμαι, δὲν εἶνε ἀληθές ; Εἰπέτε μου ὅτι εἶνε ἀπάτη, ὅτι διατελῶ ὑπὸ τὸ κράτος γοητείας... ὅτι κακῶς ἤκουσα ! Δὲν εἶνε ἀληθές ; Δὲν ἠδύνατο οὕτω νὰ μοὶ γράψῃ. Οὐδὲν ἔπραξα ὥστε ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ ἐμοῦ εἰς τοιοῦτο σημεῖον...

— Ἡσυχάσατε !

— Θὰ τὸν ἠπάτησαν καὶ ἐκεῖνον...

— Ἀλλὰ ποῖος ;

— Μήπως γνωρίζω !.. Ἐγὼ ἐξετέλεσα τὴν ἐντολὴν μὲ ὅλην τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ψυχῆς μου.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ἀλλά...

— Ἀλλὰ τί ;

— Θέλει πλειότερα ! Καὶ ἐπειδὴ τῷ ἀρνεῖσθε ὅ,τι θέλει, ὀργίζεται...

— Δὲν εἶνε τοῦτο φοβερόν ; ἐξηκολούθησεν ἡ Λευκή. Εἶνε σχεδὸν ὕβρις δι' ἐμέ. Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶμαι ἀντα-

ξία τοιούτων. Τὰ πάντα ὑπέμεινα ἀγογγύστως. Οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον πικρὸν λόγον εἶπον δι'αὐτόν! Τὸ νὰ μ'ἐπικρίνωσιν οἱ ἄλλοι καὶ μὲ περιφρονῶσιν εἶνε δικαίωμά των, ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐκεῖνος!

Προὐχώρησε βήματά τινα ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ κατέπεσεν ἐπί τινος διβανίου κρύπτουσα τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν. Ἀπὸ τῶν ξηρῶν της ὀφθαλμῶν οὐδὲ δάκρυ ἔρρεεν.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεὔρὸλ τὴν ἐθεώρει μετὰ τρυφερᾶς συμπαθείας:

— Εἶνε κρίσις... Ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ, εἶπεν, ἐὰν κλαύσητε, ἐσώθητε.

— Νὰ κλαύσω! δὲν δύναμαι πλέον!... Τόσον ἔχω κλαύσει ἀπὸ ἓξ μηνῶν.

Καὶ ταὐτοχρόνως διάπυρος χείμαρρος ἐκυλίσθη ἐπὶ τῶν παρειῶν της καὶ τὰς ἐπλημμύρισε.

— Τί νὰ κάμω, Θεέ μου; ἐψιθύρισεν.

Ὁ οὐρανὸς δὲν τὴν ἤκουεν ἴσως, ἀλλ' ὁ ἰατρὸς ἦτο παρὼν ἵνα τῇ ἀπαντᾷ.

— Τίποτε, εἶπεν.

— Ἀλλὰ τότε, δὲν θὰ τὸν ἐπανίδω.

— Θὰ σκεφθῆτε... θὰ περιμείνητε. Θ' ἀκούσητε τὰς συμβουλὰς ἐκείνων, οἵτινες σᾶς ἀγαπῶσι. Τοῦ λοιποῦ εἶσθε ἐλευθέρα.

— Οἴμοι!

— Τί πλειότερον ἠδύνασθε νὰ ἐπεθυμεῖτε;

Ἐκείνη ἐτήρει σιγήν.

Ὅ,τι ἐπεθύμει, τὸ ἐγνώριζε καλῶς ὀλίγας πρότερον ἡμέρας. Ἦτο ἡ ἀφανὴς εὐτυχία, ὁ εἰρηνικὸς βίος, ἕν τινι μονήρει ἀσύλῳ, ἐν μέσῳ θαλλούσης φύσεως, ὑπὸ τὴν γαλήνην κυανοῦ οὐρανοῦ, παρὰ τὰς ὄχθας μεγάλων λιμνῶν ἢ τῆς θαλάσσης, μεταξὺ τοῦ τέκνου, ὃ θὰ ἐγεννᾶτο καὶ ἐκείνου πρὸς ὃν εἶχεν ἀφοσιωθῇ. Τὸ ὄνειρον ἦτο ἴσως ἀπραγματοποίητον, ἀλλ' ἦτο τὸ μόνον, ὃ ἠδύνατο νὰ ἐπεθύμει. Τώρα δὲν ἐγνώριζε πλέον. Τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἀνετρέποντο. Ἔφερε πρὸς τὸν ἐραστήν της πίστιν, καὶ ἦτο ἕτοιμος διὰ πᾶσαν θυσίαν πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἀγάπης της, ἤρκει μόνον νὰ μὴ παρεβίαζε τὸν πρὸς τὴν μάμμην της σεβασμόν, καὶ ἐκεῖνος, παραφερόμενος ὑπὸ ὀργῆς ἀκαταλήπτου, τῇ ὡμίλει μὲ τραχύτητα θίγουσαν αὐτὴν μέχρι μυχιαιτάτων τῆς ψυχῆς της. Τί λοιπὸν συνέβαινεν; Εἰς τί ὤφειλε νὰ πιστεύσῃ; Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἡ κεφαλή της συνεστρέφετο, ὅτι ἔχανε τὸ λογικόν, ὅτι ἡ γῆ ἐξηφανίζετο ὑπὸ τοὺς πόδας της.

— Ἰατρέ, συμβουλεύσατέ με, ἱκέτευσεν ἐν ἐξάψει ἀγωνίας, συνδράμετέ με!

Ἡ θαλαμηπόλος ἐπανήρχετο μὲ τὸ τέϊον.

— Σιωπή, εἶπε ζωηρῶς ὁ Καμπεὔρὸλ.

Ἔλαβε τὸ δοχεῖον ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Μιλαναίας, ἐκένωσεν ὁ ἴδιος τὸ τέϊον καί, ὅτε ἐκείνη ἀπεμακρύνθη:

— Θέλετε νὰ σᾶς εἴπω τὰ αἰσθήματά μου: ἠρώτησε.

— Ναί.

— Ἴσως συγκρουσθῶσι πρὸς τὰ ἰδικά σας

— Ἀδιάφορον!

— Συγχωρήσατε τὸ ἀπότομόν μου. Ὁ Θεὸς γνωρίζει πόσον ποθῶ νὰ μετριάσω τὰ τραύματα, ἅτινα σᾶς προσέβαλον!

— Καὶ ἐγὼ τὸ γνωρίζω, ἰατρέ.

— Ἓν τέρας μόνον δύναται νὰ μὴ σᾶς ἀγαπᾷ. Λοιπόν! ὅ,τι συνέβη εἶνε διὰ σᾶς καλόν

— Ἀλλὰ καὶ τόσῳ σκληρόν, ἰατρέ!

— Ἔργον θείας προνοίας, ἐπέμεινεν ὁ Καμπεὔρὸλ.

Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου ἐπίεσε τὸ στῆθος της δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν της.

— Μία σύγκρισις, ὑπέλαβεν ὁ ταγματάρχης. Δὲν γίνεται ἐγχείρησις, χωρὶς ὁ ἀσθενὴς νὰ κραυγάσῃ Ὅ,τι ὑποφέρετε θὰ προηγηθῇ τῆς θεραπείας σας.

— Τὸ πιστεύετε; εἶπεν ἐκείνη πικρῶς.

— Τὸ ἐλπίζω τοὐλάχιστον, ἰδίως ἐὰν θελήσητε νὰ ἔχητε ὀλίγον θάρρος.

— Ἰατρέ, ἀκούσατέ με, εἶπεν ἐκείνη μετά τινος ἐμψυχώσεως, ἔχω ἓν προαίσθημα.. Ὁ βίος μου θὰ ἦνε μακρὰ βάσανος. Ὑπέπεσα εἰς σφάλμα. Εἶμαι νέα καὶ ἄπειρος, ἀλλὰ τὸ πᾶν μοὶ προλέγει ὅτι ἡ ἐξιλέωσίς μου θὰ συντελεθῇ σκληρῶς. Δότε μοι τὸν βραχίονά σας, παρακαλῶ.

Κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ δωμάτιον τῆς δουκίσσης.

Ἡ Λευκὴ ἐπλησίασε τὴν μάμμην της καὶ τῇ ἔτεινε τὸ μέτωπον, ἐφ' οὗ ἡ γραῖα ἀπέθηκε παγερὸν φίλημα.

Εἶτα ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ ἔπαιξε μετὰ μελαγχολίας προκαλούσης συγκίνησιν, μίαν τῶν μελαγχολικωτέρων μελωδιῶν τοῦ Σοῦβερτ, τὸν *Ἀποχαιρετισμόν*.

Ἡ δούκισσα ἠρώτησε τὸν ταγματάρχην διὰ βλέμματος ἐκφραστικοῦ.

— Ἔκλαυσε πολύ, εἶπεν ὁ Καμπεὔρὸλ.

— Διατί;

— Εἶνε μυστικὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἐμοῦ.

— Ἐφθάσατε ἕως ἐκεῖ;

— Δὲν μοὶ παρηγγείλατε νὰ κατακτήσω τὴν ἐμπιστοσύνην της;

— Τὸ κατορθώσατε;

— Ὅ,τι θὰ σᾶς εἴπω εἶνε ἴσως ἀπίθανον, ἀλλὰ κολακεύομαι νὰ τὸ πιστεύω

— Ἴδωμεν, ἰατρέ, τὸ μυστικόν;

Ὁ Καμπεὔρὸλ ἔκλινε καὶ εἶπε μυστηριωδῶς:

— Σκέπτομαι ὅτι θὰ λησμονήσῃ...

— Τὸν πρόξενον τῶν δεινῶν της;

— Ἀκριβῶς, κυρία δούκισσα. Τὰ πάντα ἔχω πράξει πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἡ δούκισσα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μὲ ὕφος δυσπιστίας.

— Ἀμφίβολον, ἐψιθύρισεν

— Ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ζητήσω τὸν λόγον;

— Εἰς τὰς οἰκογενείας μας ἔχομεν συνήθως ἐλάττωμα, τὸ ὁποῖον ἐνίοτε καθίσταται προτέρημα.

— Ὁποῖον;

— Τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην.

— Καὶ ἐγὼ μετῆλθον πρὸ τῆς δεσποινίδος Σαρναίου μέσα πειθοῦς... ἐνεργητικά

— Ὁποῖα;

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ τ' ἀποσιωπήσω

— Λοιπὸν ἐλπίζετε εἰς τὴν ἐπιτυχίαν;

— Ἐλπίζω σταθερῶς.

— Ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν περὶ τούτου θὰ βεβαιωθῶ, θὰ ἦνε ἡμέρα εὐτυχὴς διὰ σᾶς, ἰατρέ!

— Ἐὰν ἡ δεσποινὶς Σαρναίου συναινέσῃ νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν σύζυγον, ὃν ἠθέλετε τῇ προτείνει, δὲν θ' ἀπεβάλλετε πλέον πᾶσαν ἀμφιβολίαν;

— Αὐτὸ θὰ ἦτο ἔνδειξις ἀναμφισβήτητος.

— Ὑπομονὴ καὶ θὰ τὴν λάβητε

— Ἰατρέ, εἶσθε πολύτιμος ἄνθρωπος!

Ὁ Καμπεὔρὸλ προσέκλινε ταπεινῶς

— Καὶ τὸ παιδίον; ὑπέλαβεν ἡ Ἰταλίς

— Εἶνε νομίζω καιρὸς νὰ λάβωμεν τὰ τελευταῖα μέτρα.

— Τὰ ἔχομεν λάβει.

— Οὐδὲν μετεβάλετε ἐκ τῶν σχεδίων σας;

— Οὐδέν. Εἶσθε ἕτοιμος, φίλε μου;

Φίλος της! Ὁ Καμπεὔρὸλ ἀπεκρίθη ἐναβρυνόμενος.

— Ἕτοιμος.

— Ἡ γυνὴ εἶνε παροῦσα;

— Περιμένει διαταγὰς εἰς Σατωρού

— Καλῶς.

Ἡ Λευκὴ ἔπαυσε παίζουσα. Ἡ κεφαλή της ἐν ἀτονίᾳ ἀνεπαύετο ἐπὶ τῶν βραχιόνων της ἄνωθεν τοῦ ἀπανακλεισθέντος κλειδοκυμβάλου

Τὸ πᾶν ἐν τῇ στάσει της προέδιδε μίαν τῶν ὑποκώφων

καὶ δριμειῶν ἐκείνων θλίψεων, δι' ἃς δὲν ὑπάρχει φάρμακον καὶ αἵτινες δὲν δέχονται παρηγορίας.

Τὸ πρόσωπόν της δὲν ἐφαίνετο, ἀλλ' ἠσθάνετό τις ἐκ τῆς λειποψυχίας ἣν ἀπέπνεεν ἡ θέα τοῦ ὑποκειμένου της, στιγμὴν ἀπελπισίαν καὶ βαθεῖαν ἀηδίαν πρὸς τὴν ζωήν.

Ἡ δούκισσα ἐξέτεινε τὴν χεῖρά της.

— Ἰδέτε, ἰατρέ, εἶπεν.

Ὁ Καμπεῦρὸλ ἐξέβαλε στεναγμὸν ἐνεργητικόν.

— Νομίζετε, ὑπέλαβεν ἡ Ἰταλίς, ὅτι θὰ συγχωρήσω τὸν ἄθλιον, εἰς ὃν ὀφείλεται αὐτὸ τὸ θέαμα; Θὰ τὸν καταδιώκω ἐφ' ὅσον ἡ δικαιοδοσία μου μοὶ τὸ ἐπιτρέπει καὶ θέλω οὐδ' ἴχνος αὐτοῦ ν' ἀπομείνῃ ἐδῶ... Τίποτε!

Οἱ ὀφθαλμοί της ἀνέδιδον τρομερὰν λάμψιν. Καὶ τὰ λεπτά της χείλη προσέλαβον ἔκφρασιν τόσον ἀγρίαν, ὥστε ὁ ταγματάρχης αὐτός, ὅστις ὀλίγον διεκρίνετο ἐπὶ τρυφερότητι, ἐρρίγησεν.

Ἠγέρθη ὅπως ἀπέλθῃ.

Ἱπποκόμος τις ἐξήγαγε τὸν δίφρον του ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

Ἡ δούκισσα ἐχαιρέτησε τὸν συνένοχόν της διὰ χειραψίας.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, τῷ εἶπεν.

Ἡ Λευκή, ἐπὶ τῷ κρότῳ τοῦ δίφρου, ἠνορθώθη.

Ὁ Καμπεῦρὸλ ἐπλησίασε καὶ μὲ τόνον ἐνέχοντα εὐσπλαχνίαν, ἐπανέλαβε τὴν φράσιν τῆς μάμμης:

— Καλὴν ἐντάμωσιν!

ΙΗ'

Ἡ μοιραία νύξ.

Ἦτο ἡ πέμπτη ἰανουαρίου τοῦ 1868.

Τὸ ἐκκρεμὲς τῆς αἰθούσης τῆς δεσποινίδος Σαρναίου ἐσήμανε μίαν ὥραν τῆς πρωΐας.

Ἡ νὺξ ἦτο ζοφερὰ καὶ θυελλώδης.

Εἰς τὰ περίχωρα καὶ τὸν πύργον ἐβασίλευεν ἡ αὐτὴ ὡς πάντοτε ἠρεμία, ἀλλ' εἰς τὸ διαμέρισμα τῆς νεάνιδος ἠγρύπνουν.

Ἡ γηραιὰ δούκισσα, συνεσπειρωμένη ἐντὸς πλατέος ἀνακλίντρου, παραπλεύρως τῆς ἑστίας, μὲ ἀπλανεῖς τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ μέτωπον ἐστηριγμένον ἐπὶ τῶν κηρίνων της δακτύλων, ἐθεώρει τοὺς ἄνθρακας τῆς ἑστίας, ἀνθρακιὰν ἀνεπαρκῆ πρὸς θέρμανσιν τοῦ ἀπεράντου διαμερίσματος.

Ἔξω ἔπιπτε χιών.

Ρεύματα ἀνέμου ἔσειον τὰ παραπετάσματα καὶ ἐσύριζον εἰς τοὺς διαδρόμους ὡς μαινόμενοι ὄφεις.

Ἡ θύρα τοῦ κοιτῶνος τῆς Λευκῆς ἦτο ἀνοικτή.

Ἀπὸ τοῦ θαλάμου αὐτοῦ, τοῦ φωτιζομένου ζωηρότερον τῆς αἰθούσης, στεναγμός τις ἠκούετο κατὰ διαλείμματα μέχρι τῆς δουκίσσης, ἥτις συνέπτυσσε τὰς ὀφρῦς.

Οἱ στεναγμοὶ αἴφνης εἶχον καταπαύσει.

Ἦτο στιγμὴ γαλήνης.

Τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας ἀνεσύρθη καὶ ἡ πιστὴ Μαγδαληνὴ ἦλθε πρὸς συνάντησιν τῆς ἀδημονούσης δεσποίνης της.

— Τίποτε ἀκόμη, εἶπεν ἡ θαλαμηπόλος.

— Διατρέχει κίνδυνον;

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐδίσταζε ν' ἀποκριθῇ.

— Ὁμίλει λοιπόν, διέταξεν ἐντόνως ἡ δούκισσα.

— Ὁ ἰατρὸς φαίνεται ταραγμένος.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ ἔφερε τὸ μανδύλιόν της ἐπὶ τῶν κροτάφων.

— Ἡ μικρὰ αὐτὴ μᾶς ἀπομένει μόνη! ἐψιθύρισε, τὸν ἄθλιον!

Ἐβρυχήθη ἰταλιστί.

— Κατηραμένος νὰ ἦνε!

— Ἐλπίζετε!

— Τόσον εἶχεν ἀλλοιωθῆ, ὑπέλαβεν ἡ δούκισσα. Καὶ ἐγὼ συνέλαβα φόβους... Ἐφοβούμην διὰ τὴν ἔκβασιν, βλέπουσα αὐτὴν τόσον ἐξησθενημένην, τόσον καταβεβλημένην. Ἐὰν ἀποθάνῃ, θὰ βάλω νὰ τὸν διατρυπήσουν ὡς σκύλον.

— Θὰ ζήσῃ! ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ ἑνοῦσα τὰς χεῖρας.

— Ἔστω. Τότε γνωρίζεις τί ἔχεις νὰ πράξῃς;

— Ναί.

— Θὰ ἐγχειρίσῃς τὸ παιδίον εἰς τὴν γυναῖκα, ἥτις περιμένει ἐκεῖ, ἐνῷ θὰ μένω πλησίον τῆς Λευκῆς.

— Ναί.

— Θὰ φύγῃ πάραυτα.

— Ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτήν; ἠρώτησεν ἡ Μαγδαληνή.

— Ὁ ἰατρὸς μοὶ τὴν ἐσύστησεν. Ἐγγυᾶται δι' αὐτήν. Εἶνε μία τῶν συγγενῶν του... πτωχὴ χωρικὴ τῶν περιχώρων τῆς Λιμόγης, εἶνε ὡς τὴν ἤθελον...

Ἡ δούκισσα προσέθηκεν ἐν εἴδει δικαιολογήσεως:

— Ἐκεῖ θὰ δύναμαι νὰ ἐπαγρυπνῶ... νὰ μανθάνω.

Ἡ Μαγδαληνὴ προσήλωσεν ἐπὶ τῆς κυρίας της τοὺς ὡς σκύλου ἱκετεύοντος θωπείαν γλυκεῖς ὀφθαλμούς της...

— Διατί δὲν τὸ δίδετε εἰς ἐμέ; εἶπε δειλῶς.

— Διὰ τὴν ἀνεψιάν σου Σιμονέτταν;

— Ναί.

— Ἡ Σιμονέττα δὲν μοὶ ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην καὶ ὁ σύζυγός της μεθᾷ κατὰ τὰ δύο τρίτα τῆς ἑβδομάδος...

— Ψεύματα, σᾶς τὸ ὁρκίζομαι. Ἡ Σιμονέττα θέλει νὰ νοικοκυρευθῇ... θὰ ἦτο εὐτυχὴς ν' ἀγόραζε τὸ μαγειρειό, ποῦ μένει αὐτὴ μαζὺ μὲ τὸν Λοῦκο. Τὸ μαγειρειὸ εἶνε γιὰ πούλημα, εἰς τὸν δρόμο τῆς Μόνζας, ἐνθυμεῖσθε;... Κοντὰ εἰς τὸ Μοντάλτο...

— Πιθανόν... Πόσα τῇ ἀπαιτοῦνται;

— Ἕως δεκαπέντε χιλιάδες φράγκα μαζὺ μὲ τὸ ἀμπέλι, ποῦ ἔχει ἀπ' ὀπίσω. Ἡ Σιμονέττα καὶ ὁ ἄντρας της θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἐκεῖ σὰν πρίγκηπες.

— Ἴσως, εἶπεν ἡ Ἰταλὶς σκεπτική... ἀλλὰ βεβαίως ὄχι... Τὸ Μιλάνον ἀπέχει πολύ! Πρέπει νὰ μανθάνω...

Κραυγὴ ἀντήχησε τόσον διαπεραστικήν, ὥστε ἡ δούκισσα ἀνετινάχθη διὰ μιᾶς τοῦ καθίσματός της.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἔσπευσεν εἰς τὸν θάλαμον.

Ἡ κυρία της ἀπέμεινεν ἀκίνητος, προσκεκολλημένη ἐπὶ τοῦ δαπέδου, μὲ τὸν λαιμὸν τεταμένον πρὸς τὴν θύραν καὶ μὴ τολμῶσα νὰ κάμῃ βῆμα πρὸς τὰ ἔμπρός.

Ἐν τούτοις ἀπεφάσισε μετὰ στιγμὴν νὰ προχωρήσῃ.

Μικροῦ δεῖν συνεκρούετο πρὸς τὸν ταγματάρχην Καμπεῦρόλ, ὅστις ἀπεκόμιζε βρέφος τετυλιγμένον ἐντὸς πανίων.

— Τί εἶνε; ἠρώτησε.

— Κόρη.

— Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ ἐρρίγησε.

Κόρη, δηλαδὴ πλάσμα λεπτοφυές, φιλάσθενον, ἀνίκανον νὰ ὑπερασπίζῃ ἑαυτό.

Τὸ νὰ ἐξέθετεν αὐτὸ εἰς τοὺς κινδύνους τῆς ζωῆς, ἦτο ἔγκλημα μεγαλείτερον παρ' ὅσον τὸ ἐφαντάσθη.

Ἐφάνη σκεπτομένη, διστάζουσα ἴσως.

— Τὺ διώκετε; ἠρώτησεν ὁ Καμπεῦρόλ.

— Ναί, εἶπε. Μόνον θὰ τῷ διπλασιάσω τὴν προῖκα!

Τὸ ἐκκρεμὲς ἐσήμανεν ἡμίσειαν ὥραν.

— Σπεύσωμεν, εἶπεν ὁ ταγματάρχης.

Ἡ δούκισσα ἤνοιξε θύραν τῆς αἰθούσης, ἄγουσαν εἰς διαμέρισμα ἡμιβεβυθισμένον ἐν τῷ σκότει.

Ὁ Καμπεῦρὸλ ἐκάλεσε ταπεινοφώνως:

— Πετρίνα!

Χωρική τις ἐνεφανίσθη εἰς τὸ κατώφλιον.

Ἦτο ὡσεὶ πεντηκοντοῦτις.

Ἡ περιβολή της ἦτο καθαρά. Ἦτο μὲ τὰ ἑορταστικά της χάριν τοῦ ταξειδίου Ἡ ἐκ πυκνοῦ καὶ τραχέος ὑφάσματος καστανόχρους ἐσθής της, ὁ κατ' εὐθείας γραμμὰς πτυχούμενος μανδύας της μὲ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ὃ ἔφερεν, ὁ μικρός της μαῦρος κεφαλόδεσμος, ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν τῶν Βουρβονναίων,—σκοῦφος δυνάμενος νὰ διατηρῆται αἰωνίως—ἀνήγγειλον τὴν ἄπληστον κέρδους, τὴν ἀπειρόκαλον γυναῖκα τῶν ἀγρῶν· ἀλλ' ἡ μορφή της ἦτο ἀρκετὰ κοσμία, δειλή, καὶ σχεδὸν περιδεής.

— Ἰδοὺ τὸ παιδί, εἶπεν ὁ ταγματάρχης. Γρήγορα, δρόμο

Ἡ ὄψις τοῦ Πουρσαὶν ἐπεφάνη ὄπισθεν τῆς χωρικῆς.

— Ἡ ἅμαξα εἶνε ἕτοιμος ; ἠρώτησεν ἡ δούκισσα.

— Περιμένει.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ ἀπετάθη πρὸς τὴν τροφόν.

— Γνωρίζεις τί ἔχεις νὰ πράξῃς ;

— Ναί, κυρία.

— Θὰ τὸ ἀνατρέφῃς, λέγουσα ὅτι σᾶς τὸ ἐνεπιστεύθη εἰς ἄγνωστος.

— Ναί, κυρία.

— Ἐφ' ὅσον ζῇ, θὰ σοὶ ἀποκομίζῃ διὰ τοῦ ἰατροῦ Καμπεὺρὸλ εἰσόδημα ἐπαρκὲς διὰ τὴν ἀνατροφήν του. Ἔλαβες τὴν πρώτην δόσιν ;

— Ναί, κυρία

— Καθ' ἣν ἡμέραν φθάσῃ εἰς τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, θὰ λάβῃς παρὰ τοῦ κυρίου Καμπεὺρὸλ μίαν ποσότητα μεγαλειτέραν, μετὰ παραγγελιῶν διὰ τὴν μόρφωσίν του. Ἀπ' ἐκεῖ θὰ τὸ στέλλῃς εἰς τὸ σχολεῖον, ὡς τὰ λοιπὰ παιδία τοῦ χωρίου.

— Ναί, κυρία.

— Θὰ τὸ ὀνομάζῃς ἁπλῶς Ἰωάνναν, χωρὶς κανὲν ἄλλο ἐπώνυμον.

— Ναί, κυρία.

— Μοὶ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ τὸ ἐπιμελῆσαι ; ...

— Σὰν κορίτσι δικό μου, κυρία.

— Ἔχει καλῶς.

Ἡ δούκισσα προέφερε τὰς τελευταίας λέξεις διὰ φωνῆς ἐλαφρῶς συγκεκινημένης.

Ἔθηκεν εἰς τὴν χεῖρα τῆς χωρικῆς κύλινδρον χρυσῶν νομισμάτων λέγουσα :

— Διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου. Πηγαίνετε !

Ἐνῷ ἡ τροφὸς ἀπεμακρύνετο, ἡ δούκισσα προὐχώρησε κατὰ ἓν βῆμα .. ἀλλ' ἐστάθη.

Ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἐπιστρέψει εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ ἐπλησίασε πρὸς ἓν παράθυρον καὶ εἶδε τὸ ἑξῆς :

Πρὸ τοῦ λιθοστρώτου τοῦ πύργου πεπαλαιωμένην ἅμαξαν ἐκ τῶν ἀγοραίων, σταθμεύουσαν καὶ ἔχουσαν ἐζευγμένους ἐν αὐτῇ δύο γηραλέους ἵππους ἰσχνοὺς τινάζοντας τὰ ὦτά των πρὸς ἀποδίωξιν τῆς εἰς χονδρὰς νιφάδας πιπτούσης χιόνος.

Ἀμαξηλάτης καλῶς τετυλιγμένος καὶ φέρων πῖλον μὲ παρωτίδας, ἵστατο ἐπὶ τῆς ἕδρας του.

Ἡ χωρική, τετυλιγμένη διὰ τοῦ μανδύου της, ἐξῆλθε τοῦ προδόμου φέρουσα εἰς τοὺς βραχίονάς της ἄμορφόν τι ἀντικείμενον, κεκαλυμμένον δι' ὑφασμάτων καὶ σισύρας, ἥτις ἐφαίνετο λίαν βαρύτιμος.

Ἀνέβη εἰς τὴν ἅμαξαν μετ' ἐπιφυλακτικότητος.

Ὁ Πουρσαὶν τὴν ἠκολούθει, κρατῶν δέμα ἀσπρορρούχων τὸ ὁποῖον ἀπέθηκε πρὸ αὐτῆς ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ ἔκλεισε τὴν θυρίδα.

Οἱ δύο ἄθλιοι φανοὶ τῆς πεπαλαιωμένης ἁμάξης ἐφώτιζον πενιχρῶς τὴν θλιβερὰν αὐτὴν σκηνήν.

Ὁ ἐπιστάτης εἶπε λέξεις τινὰς πρὸς τὸν ἡνίοχον, ὅστις ἀνέλαβε τὰς ἡνίας του, ἐξήγειρε τοὺς ἵππους του, διέβη τὴν λιθίνην γέφυραν καὶ ἐξηφανίσθη ἐν μέσῳ τοῦ στροβίλου τῆς χιόνος.

Ἡ δούκισσα παρηκολούθησεν ὅσον ἠδυνήθη μακρότερον τὸ φῶς τῶν φανῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἤργησε νὰ ἐξαλειφθῇ ἐν τῇ νυκτί.

Ἴσως ἐν ἐκείνῃ τῇ κρισίμῳ στιγμῇ κατελήφθη ὑπό τινος τῶν τύψεων ἐκείνων, αἵτινες εἰσέρχονται ἐντὸς ἡμῶν καὶ ἐξαπλοῦνται δηλητηριάζουσαι τὸ αἷμα, διότι εἶδός τι νευρικῆς φρικιάσεως τὴν ἐτάραξεν ἐπὶ πολύ.

Ἠδύνατό τις νὰ διέκρινε τὸ ἐν τῇ σκιᾷ διαγραφόμενον ἰσχνόν της σῶμα τρέμον, καὶ τοὺς δακτύλους της συσπωμένους ἐκ τῆς προσπαθείας, ἣν κατέβαλλεν ἵνα καταστείλῃ τὴν συγκίνησίν της, ἀλλὰ δὲν ἀνεκάλεσε τὴν καταδίκην ἣν ἐξήνεγκε διὰ τὸ ἄθῶον πλάσμα, τὸ ἀσθενὲς καὶ ἔρημον, τὸ στελλόμενον μακράν, καὶ ἐκτιθέμενον εἰς ὅλας τὰς ἀβεβαιότητας καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ ἀγνώστου.

Ὁ Πουρσαὶν ἐπανήρχετο παρ' αὐτῇ.

Ἐκ τῆς ἀφθόνου του τριχώσεως, ἡ ὄψις του δὲν διεκρίνετο, ἀλλ' ἔβλεπέ τις πτυχὴν βαθυτάτην αὐλακοῦσαν τὸ μέτωπόν του, τὸ μόνον ἀνοικτὸν μέρος τῆς δασείας αὐτῆς κεφαλῆς.

— Ἔφυγεν, εἶπε.

— Κανεὶς δὲν τὴν εἶδε ;

— Κανείς. Αἱ διαταγαί σας ἐξετελέσθησαν. Οἱ ὑπηρέται εἶνε εἰς τὰ δωμάτια των, εἰς τὰ πέριξ. Ἡ Μαγδαληνὴ μόνη, ἡ εὐγενία σας καὶ ἐγὼ εἴμεθα ἐντὸς τοῦ πύργου.

— Ἔχει καλῶς. Μένε πλησίον ἐμοῦ, Πουρσαίν. Μηδὲ λέξις ποτὲ νὰ ἐξέλθῃ τῶν χειλέων σου περὶ τῆς νυκτὸς αὐτῆς ! Ἡ πρᾶξίς μου εἶνε κακή, ἀλλὰ δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ μόνον μέσον πρὸς διάσωσιν τοῦ μέλλοντος τῆς κόρης μου, καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ὀνόματός της ;

Διέβη εἰς τὸν θάλαμον τῆς ἀσθενοῦς καὶ ἔκλινεν ἐπ' αὐτῆς.

Ἡ Λευκὴ ἔμενε σχεδὸν ἀναίσθητος, ὠχρὰ ὡς σάβανον, μὲ ἔκφρασιν ἀρρήτου ἀγωνίας ἐπὶ τοῦ γλυκέος της προσώπου.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεὺρὸλ τὴν ἐξήταζε μὲ βλέμμα ἐναγώνιον.

— Ἐτελείωσεν, ἰατρέ ; ἠρώτησεν ἐπανειλημμένως ἡ δούκισσα.

— Τίποτε δὲν γνωρίζω, ἀπήντησεν ἀποτόμως. Συμβαίνει τι τὸ ἀνεξήγητον.

— Τί πάλιν ;

Ἡ Λευκὴ ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας ψιθυρίζουσα :

— Τὸ τέκνον μου ! τὸ τέκνον μου !

Εἶτα ἐπανέπεσεν ἐν τῇ ἀναισθησίᾳ της

Ἡ Μαγδαληνὴ ἵστατο ὀρθία παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῆς κλίνης.

Ἡ δούκισσα ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς ἐγγονῆς της, ἣν ἠσθάνθη συστελλομένην μεταξὺ τῶν ἰδικῶν της.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ κατευνασθέντες πόνοι ἐπανήρχοντο ἐν νέᾳ κρίσει. Ἡ ἀσθενὴς ἀνεκινήθη ἐπὶ τῆς κλίνης της ἐν σπασμῷ ταραχώδει ἐκπέμπουσα συγκεχυμένους θρήνους.

Καὶ αἴφνης τὸ σῶμά της συνεσπάσθη, οἱ ὀδόντες της συνεσφίγχθησαν, διὰ μέσου τοῦ καταπνίγοντος τὰς κραυγάς της λεπτοῦ ὑφάσματος, οἱ ὄνυχές της ἐβυθίσθησαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δουκίσσης, καὶ κραυγὴ ὀξυτέρα τῶν λοιπῶν, ἀγρία, ὡς κραυγὴ γυναικὸς δολοφονουμένης δι' ἐγχειριδίου, ἐξῆλθε τοῦ λάρυγγός της.

Τὸ τέκνον τὸ βαπτισθὲν Ἰωάννα ὑπὸ τῆς δουκίσσης εἶχεν ἀδελφήν.

Τὰ χείλη τῆς γραίας συνεπτύχθησαν ὑπὸ μανίας.

— Ἀ ! εἶπε τρίζουσα τοὺς ὀδόντας, εἶνε κατάρα !

[Ἕπεται συνέχεια].

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΔΕ ΑΜΙΤΣΙΣ

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ὡς πρὸς τὸ ὕφος, νομίζω ὅτι ὁ Ἱσπανὸς ποιητὴς εἶνε γλαφυρώτερος, εἰς ἀμφοτέρους ὅμως, καίτοι ὀλίγον σχοινοτενεῖς, ὑποφώσκει λάμψις τις μεγάλου ποιητοῦ.

Ἐξ ὅλων τῶν ἔργων τοῦ Ζορίλλα θαυμάζονται ἰδίως I cantos del Trovador, (Τὰ ᾄσματα τοῦ Ραψῳδοῦ), διηγήσεις καὶ μῦθοι, πλήρεις ἐρωτικῶν στίχων γλυκυτάτων καὶ περιγραφῆς ἀπαραμίλλου σαφηνείας.

Ἔγραψεν ἐπίσης διὰ τὴν σκηνήν. Ὁ δὸν Ζουὰν Τενόριο, δρᾶμα φανταστικόν, εἰς στίχους ὀκτασυλλάβους ὁμοιοκαταλήκτους, εἶνε ἐκ τῶν δημοφιλεστέρων δραματικῶν ἔργων τῆς Ἱσπανίας. Παρίσταται κατ' ἔτος τὴν ἡμέραν τῶν νεκρῶν μετὰ μεγάλης πομπῆς καὶ συρρέει ὁ λαὸς ὡς εἰς ἑορτήν. Λυρικά τινα χωρία τοῦ δράματος φέρονται ἀνὰ τὰ στόματα πάντων, ἰδίως δὲ ἡ ἐρωτικὴ ἐκδήλωσις τοῦ δὸν Ζουὰν πρὸς τὴν ἁρπαγεῖσαν ἐρωμένην του, ἥτις εἶνε ὅ,τι γλυκύτερον, ὅ,τι τρυφερώτερον, ὅ,τι περιπαθέστερον δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῶν χειλέων ἐρῶντος νέου, ἐν τῇ ὁρμητικωτέρᾳ διαχύσει τοῦ πάθους.

Προκαλῶ τὸν ψυχρότερον τῶν ἀνθρώπων νὰ ἀναγνώσῃ τοὺς στίχους ἐκείνους, χωρὶς ν' ἀνατριχιάσῃ!

Καὶ εἶνε ἴσως ἰσχυροτέρα ἡ ἀπάντησις τῆς γυναικός:

— Δὸν Ζουάν! Δὸν Ζουάν! Σὲ ἐξορκίζω εἰς τοὺς εὐγενεῖς οἰκτιρμούς σου: ἢ ἀπόσπασον τὴν καρδίαν μου, ἢ ἀγάπα με, διότι σὲ λατρεύω!

Ἀκούσατε τοὺς στίχους αὐτοὺς ἀπὸ μίαν Ἀνδαλουσίαν, καὶ θὰ ἴδητε· ἢ, ἂν δὲν δύνασθε νὰ πράξετε τοῦτο, ζητήσατε νὰ σᾶς ἀπαγγείλωσι τοὐλάχιστον τὴν χορῳδίαν ὑπὸ τὸν τίτλον La Pasionaria, ὀλίγον ἐκτεταμένην, ἀλλὰ πλήρη πάθους καὶ μελαγχολίας καταθελγούσης.

Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ τὴν ἐνθυμηθῶ, χωρὶς νὰ πληρωθῶσιν οἱ ὀφθαλμοί μου δακρύων. Βλέπω πάντοτε τοὺς δύο ἐραστάς, τὴν Αὐγὴν καὶ τὸν Εὐτύχιον, νέους, ἐν ἐρήμῳ τινὶ ἐξοχῇ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἀποχωριζομένους δι' ἀντιθέτων ὁδῶν, στρεφομένους ἑκάστοτε καὶ χαιρετιζομένους, καὶ ἀκορέστως παρατηροῦντας ἀλλήλους.

Εἶνε στίχοι, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦσιν οἱ Ἱσπανοί, asonantes (συνηχοῦντες), ἄνευ ὁμοιοκαταληξίας, ἀλλὰ συντεθειμένοι καὶ διατεταγμένοι οὕτως, ὥστε ἡ προτελευταία συλλαβὴ ἑκάστου στίχου περιττοῦ ἢ ἀρτίου, ἐπὶ τῆς ὁποίας πίπτει ὁ τόνος, νὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ αὐτὸ φωνῆεν, ὅπερ εἶνε τὸ δημοφιλέστερον εἶδος τοῦ στίχου ἐν Ἱσπανίᾳ, ὁ στίχος τοῦ Romancero, ἐν τῷ ὁποίῳ πάμπολλοι αὐτοσχεδιάζουν μετὰ θαυμαστῆς εὐχερείας, οὔτε εἰμπορεῖ ὁ ξένος νὰ αἰσθανθῇ ὅλην τὴν ἁρμονίαν, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐξησκημένην τὴν ἀκοήν.

— Εἰμπορῶ νὰ ἴδω τὸ Μουσεῖον τῆς Ζωγραφικῆς;

— Porqué no, caballerito? (διατί ὄχι κύριε;)

Ἡ θυρωρὸς μοὶ ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ Μεγάλου Σολλόγου τοῦ Ἁγίου Σταυροῦ, καὶ μὲ συνώδευσεν ἐντός.

Ὑπάρχουσι πολλαὶ εἰκόνες, ἐξαιρουμένων ὅμως τινῶν τοῦ Ροῦβενς, τοῦ Μασκάνη, τοῦ Καρδένας, τοῦ Βικεντίου Καρδούτση, αἱ λοιπαὶ εἶνε εἰκόνες ἐλαχίστης ἀξίας, περισυλλεχθεῖσαι ἐκ διαφόρων μονῶν, καὶ διεσπαρμέναι εἰκῇ ἀνὰ τὰ δωμάτια, τοὺς διαδρόμους, τὰς κλίμακας, τὰς στοάς. Οὐχ ἧττον ὅμως εἶνε Μουσεῖον καταλεῖπον ἐν τῇ ψυχῇ βαθεῖαν ἐντύπωσιν, οὐχὶ πολὺ ἀνομίαν ἐκείνης, ἣν παράγει κατὰ πρῶτον τὸ θέαμα τῶν ταυρομαχιῶν. Καὶ πράγματι διῆλθον πλέον τῶν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἀκόμη αἰσθάνομαι αὐτήν, ὡς νὰ τὴν εἶχον δεχθῇ πρὸ ὀλίγον ὡρῶν. Ὅ,τι ἀποτροπαιότερον, ὅ,τι αἱμοχαρέστερον, ὅ,τι φρικαλεώτερον παρήχθη ποτὲ ὑπὸ τοῦ χρωστῆρος τῶν ἀγριωτέρων Ἱσπανῶν ζωγράφων, εὑρίσκεται συνειλεγμένον ἐκεῖ.

Φαντασθῆτε ὅ,τι θέλετε, πληγάς, μέλη ἀκρωτηριασμένα, κεφαλὰς ἄνευ σώματος, σώματα κάτισχνα, φραγελωμένα, βασανισμένα, κατεστραμμένα μὲ ὅλα τὰ βασανιστήρια, ὅσα ἔτυχέ ποτε νὰ εὕρετε περιγραφόμενα εἰς τὰ μυθιστορήματα τοῦ Γουεράτση ἢ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἐν τούτοις δὲν θὰ κατορθώσετε νὰ σχηματίσετε ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τοῦ Μουσείου τῆς Βαλλαδολίδου.

Διέρχεσθε ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἴθουσαν καὶ δὲν βλέπετε εἰμὴ στρεβλωμένα πρόσωπα νεκρῶν, ψυχορραγούντων, δαιμονιώντων, δημίων, παντοῦ δὲ αἷμα, αἷμα, αἷμα, ὅπερ νομίζετε ὅτι βλέπετε νὰ ἀναβλύζῃ ἀπὸ τοὺς τοίχους καὶ νὰ διαπερᾷ ἐντός, ὡς ἡ Babette τοῦ Πατρὸς Βρεσιάνη ἐν ταῖς εἱρκταῖς τῆς Νεαπόλεως. Εἶνε σωρεία ἀλγηδόνων καὶ φρικαλεοτήτων, ἱκανῶν νὰ πληρώσωσι τὰ νοσοκομεῖα ἑνὸς Κράτους.

Κατ' ἀρχὰς αἰσθάνεταί τις εἴδός τι θλίψεως, ἀκολούθως φρικιασμοῦ καὶ ἐπὶ τέλους ἀγανακτήσεως κατὰ τῶν κρεουργῶν ζωγράφων, οἵτινες κατῄσχυναν τὴν τέχνην τοῦ Ραφαήλου καὶ τοῦ Μουρίλλου τόσον οἰκτρῶς.

Ἡ μᾶλλον ὑποφερτὴ εἰκών, τὴν ὁποίαν εἶδον μεταξὺ τῶν πλείστων κακῶν, καίπερ ἀνήκουσα καὶ αὕτη εἰς τὴν σχολὴν τῆς φρικωδῶς ἱσπανικῆς πραγματικότητος, παρίστα τὴν Περιτομὴν τοῦ Ἰησοῦ, μὲ ὅλας τὰς λεπτομερεστέρας ἀκριβείας τῶν περιτεμνόντων καὶ τῶν περιτεμνομένων πραγμάτων καὶ μὲ κύκλον θεατῶν, νεκυφότων καὶ ἀκινήτων, δίκην σπουδαστῶν κλινικῆς χειρουργικῆς περὶ τὸν διδάσκοντα καθηγητήν.

— Vámonos, vámonos, (ὑπάγωμεν, ὑπάγωμεν), εἶπον εἰς τὴν φιλόφρονα θυρωρόν, ἐὰν μείνω ἀκόμη ἐδῶ μισὴν ὥραν, φοβοῦμαι μὴ καῶ, μὴ σφαγῶ, μὴ διαμελισθῶ. Δὲν ἔχεις νὰ μοῦ δείξῃς τίποτε πιὸ εὔθυμον;

Μὲ ὡδήγησε νὰ ἴδω τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Ροῦβενς, εἰκόνα μεγάλην, προξενοῦσαν μεγάλην ἐντύπωσιν, καὶ δυναμένην νὰ κατέχῃ θέσιν ἐντὸς ναοῦ τινος. Παριστᾷ τὴν Παρθένον ἀκτινοβολοῦσαν ἐν μεγαλοπρεπείᾳ, ἀνερχομένην πρὸς τοὺς οὐρανοὺς καὶ περικυκλουμένην πανταχόθεν ὑπὸ πληθύος ξανθῶν κεφαλῶν ἀγγέλων, στεφάνων ἐξ ἀνθέων, λευκῶν πτερύγων, ἀκτίνων· πάντα δὲ ταῦτα ἐν ἐξαισίῳ συνόλῳ, ὅπερ ὑποτρέμον διασχίζει τὸν αἰθέρα καὶ ἀνέρχεται πρὸς τὰ ἄνω, ὡς σμῆνος στρουθίων, καὶ ὅπερ νομίζει τις ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἀνυψωθῇ καὶ θὰ ἐξαφανισθῇ.

Ἀλλ' ἦτο πεπρωμένον νὰ μὴ ἐξέλθω τοῦ Μουσείου μὲ εὐχάριστον εἰκόνα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἡ θυρωρὸς ἤνοιξε θύραν τινὰ καὶ μοὶ εἶπε γελῶσα:

— Εἰσέλθετε.

Εἰσῆλθον καὶ ὠπισθοχώρησα περίτρομος. Ἐνόμισα ὅτι εὑρισκόμην ἐν φρενοκομείῳ γιγάντων. Ἡ εὑρεῖα αἴθουσα ἦτο πλήρης κολοσσιαίων ἀγαλμάτων ἐκ ξύλου βεβαμμένου, παριστώντων ὅλα τὰ δρῶντα καὶ ὅλα τὰ βωβὰ πρόσωπα τοῦ μεγάλου δράματος τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ. Στρατιῶται, δεσμοφύλακες, θεαταί, ἕκαστος ἐν τῇ προσηκούσῃ τῇ ὑπηρεσίᾳ του θέσει, ἄλλος μὲν φραγελόνων,

ἄλλος δένων, ἄλλος πληγόνων, καὶ ἄλλος χλευάζων — φρικώδη πρόσωπα φρικωδῶς παριστώμενα· — ἔπειτα αἱ γυναῖκες γονυπετεῖς, ὁ Ἰησοῦς καθηλωμένος ἐπὶ τεραστίου στατροῦ, οἱ λῃσταί. ἡ κλίμαξ, τὰ βασανιστήρια, πάντα, τέλος, τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἀναπαράστασιν τῶν Παθῶν, ὅπως ἐγίνετο ἄλλοτε ἐπὶ τῶν πλατειῶν, μὲ ἓν σύμπλεγμα τῶν κολοσσῶν ἐκείνων, οἵτινες ὤφειλον νὰ καταλάβωσι τὸν χῶρον μιᾶς οἰκίας. Καὶ ἐδῶ δὲ πληγαί, κόμαι βεβαμμέναι εἰς τὸ αἷμα, σπαραγμοὶ ποιοῦντες φρίκην.

— Βλέπετε ἐκεῖνον τὸν Ἰουδαῖον ἐκεῖ; μοὶ εἶπεν ἡ γυνὴ δεικνύουσά μοι ἄγαλμά τι, οὗτινος τὸ ὡς ἀπηγχονισμένου πρόσωπον ὀνειρεύομαι ἀκόμη καὶ τώρα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Αὐτός, ὅταν ἐγίνοντο ἔξω τὰ συμπλέγματα, ἠναγκάσθησαν νὰ τὸν βγάλουν ἀπ' ἐκεῖ, τόσον εἶνε ἄσχημος καὶ ἐλεεινός· ὁ ὄχλος τὸν ἐμισοῦσε μέχρι θανάτου καὶ ἤθελε νὰ τὸν κατακομματιάσῃ, καὶ ἐπειδὴ οἱ φύλακες ἐδυσκολεύοντο νὰ ἐμποδίσουν τὸν λαὸν ἀπὸ τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀπειλάς του, ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν τὸ σύμπλεγμα χωρὶς αὐτόν!

Ὡραιοτάτη μοὶ ἐφάνη Παναγία της, ἥτις δὲν εἰξεύρω ἐὰν εἶνε τοῦ Βερουνιάτη, τοῦ Γιουὰν Γιούνη ἢ τοῦ Χερνάνδεθ, διότι ὑπάρχουσιν ἀγάλματα καὶ τῶν τριῶν τούτων, μὲ τὰς χεῖρας συνηνωμένας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὸν οὐρανόν, μετ' ἐκφράσεως τόσον ἀπελπιστικῆς θλίψεως, ὥστε κινεῖ τὸν οἶκτον, ὡς πρόσωπον ζῶν, καὶ φαίνεται τῳόντι ζῶσα ἐξ ἀποστάσεως ὀλίγων βημάτων, οὕτως, ὥστε βλέπων τις ταύτην κατὰ πρῶτον, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἐκδηλώσῃ τὸν θαυμασμόν του.

— Los ingleses, μοὶ εἶπεν ἡ θυρωρὸς (καθόσον οἱ ξεναγοὶ μεταχειρίζονται τὰς κρίσεις τῶν Ἄγγλων ὡς σφραγῖδα ἐπὶ τῶν ἰδικῶν των, ἐνίοτε δὲ τοῖς ἐπιδαψιλεύουσι τὰς ἀνοητοτέρας παραδοξολογίας), los ingleses dicen que no le falta mas que el habla (οἱ Ἄγγλοι λέγουν ὅτι μόνον ἡ ὁμιλία τῆς λείπει).

Παρεδέχθην εὐχαρίστως τὴν γνώμην τῶν Ἄγγλων. ἔδωκα εἰς τὴν θυρωρὸν τὰ ἀπαραίτητα reales[1] καὶ ἐξερχόμενος μὲ τὴν κεφαλὴν πλήρη εἰκόνων αἱματηρῶν, ἐχαιρέτισα τὸν οὐρανὸν εὔθυμος μετά τινος συναισθήματος ἀσυνήθους εὐχαριστήσεως, ὡς πρωτόπειρος σπουδαστὴς ἐξερχόμενος τῆς ἀνατομικῆς αἰθούσης, ἔνθα παρέστη εἰς τὴν πρώτην αὐτοψίαν.

[Ἕπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΙΑΜΟΥ

— Δὲν ὑπάρχει τραγικώτερον. Εἶναι ὁ ὕψιστος βαθμὸς τοῦ ψυχικοῦ σπαραγμοῦ. Ὅταν τὸ ἀνέγνωσα, ἐρρίγησα· οὐδέποτε ἡ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου συνέλαβεν ἰδέαν δραματικωτέραν.

— Τὸ φίλημα, τὸ ὁποῖον πάντοτε φανταζόμεθα ὡς ἀνταλλασσόμενον εἰς στιγμὰς εὐτυχεῖς, καθ' ἃς ἡ ψυχὴ πλέει εἰς ὠκεανὸν στοργῆς... τὸ φίλημα νὰ συγκινῇ καὶ νὰ σπαράσσῃ τόσον.

— Καὶ ὅμως καὶ ὁ Ὅμηρος ἐθαυματούργησε, θέσας τὰ χείλη τοῦ πολυκλαύστου πατρὸς Πριάμου εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνδροφόνου Ἀχιλλέως. Ριγοῦμεν, ὅταν ἀναγινώσκωμεν τὴν σκηνὴν ταύτην, πρὸ τῆς ὁποίας ὠχριῶσι ὅλαι αἱ δραματικαὶ τῶν ἡρώων περιπέτειαι, τὰς ὁποίας μετὰ τοσαύτης τέχνης περιέγραψαν οἱ πρόγονοί μας· ἐγὼ ὅμως ριγῶ ἀκόμη περισσότερον, ὅταν σκεφθῶ ὅτι ἔδωκα σχεδὸν ἓν τοιοῦτον φίλημα, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν ἀνεξάλειπτον ἐδῶ εἰς τὴν καρδίαν μου, τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἠσθάνθην ἐκτοπιζομένην.

Ἡ Ἰλιὰς ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Ἑρμιόνης, ἐνῷ οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοί της ἐφαίνοντο ἐρωτῶντες.

Ἡ Ἑλένη πολὺ ὠχρά, καὶ ἐνῷ ἡ μορφή της ἐξέφραζεν ὑπερτάτην ὀδύνην, διηγήθη ταῦτα:

— Ἐξύρεις ὅτι πενθῶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀδελφῆς μου καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἀλλάξω τὸ φόρεμα αὐτὸ τὸ κατάμαυρον, διὰ τοῦ ὁποίου μ' ἐνέδυσεν ὁ ἄωρος θάνατός της.

— Ναί, τὴν ἐγνώρισα καὶ τὴν ἔκλαυσα.

— Ἄχ, τί φοβερὸς θάνατος. Ἐπὶ πενταετίαν ἐσύρετο ζωντόνεκρη ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἕως ὅτου ἔπτυσε καὶ τὴν τελευταίαν σταγόνα τοῦ αἵματός της.

— Ἦτο, νομίζω, νυμφευμένη.

— Ναί. Ξεύρεις ὅμως ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν ὁμοιάζουν τὰς γυναῖκας κατὰ τὴν λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων. Σύζυγος, πάσχων διὰ μίαν σύζυγον, εἶναι πλάσμα λατρευτόν, τὸ ὁποῖον ὑποφέρει καὶ αἰσθάνεται ἡ καρδία της τοὺς πόνους, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνος ὑποφέρει μετὰ τῆς αὐτῆς ὀξύτητος καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν της χάριν τῆς ὑγείας του. Ἐγνώρισα μίαν κυρίαν, ἥτις, ἐπὶ δεκατέσσαρα μακρὰ ἔτη, περιεποιήθη τὸν ἀπόπληκτον σύζυγόν της καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου ἔχυσε δάκρυα ὄχι ἀνακουφίσεως ἀλλ' ὀδύνης πραγματικῆς. Διὰ τὸν σύζυγον ὅμως, καὶ τὸ λέγω ἀνεξαιρέτως δι' ὅλους, ἡ πάσχουσα σύζυγος εἶναι φορτίον βαρύ· ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἔλαβον διὰ τῶν εὐχῶν τῆς ἐκκλησίας ὅπως τοὺς περιποιῆται καὶ τοὺς διασκεδάζῃ, ἠσθένησε, δηλαδὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ διευθύνῃ πλέον τὴν οἰκίαν καὶ εὑρίσκεται ἀδρανὴς ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐὰν ἡ ἀσθένεια δὲν διαρκέσῃ πολύ, ὁ σύζυγος αἰσθάνεται οἶκτον καὶ φαίνεται συμπάσχων· ἀλλ' ἅμα ἀργήσῃ νὰ ἰαθῇ ἢ ἀποθάνῃ, ὁ σύζυγος καθίσταται ἀνυπόμονος καὶ ἀναμένει μετὰ νευρικῆς ταραχῆς τὸ ὕψος ἢ τὸ βάθος. Τὸ ἴδιον συνέβη εἰς τὴν ἀτυχῆ ἀδελφήν μου, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐπότισεν ὅλα τὰ ποτήρια ὅλων τῶν πικρῶν. Κατὰ τοὺς πρώτους τῆς ἀσθενείας της μῆνας, ἦτο παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της ὡς φύλαξ ἄγγελος. δεικνύων τὸ ἐνδιαφέρον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μόνον ἀληθὴς ἀγάπη αἰσθάνεται. Κατόπι ἤρχισε νὰ δεικνύῃ ἀνυπομονησίαν καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀγαπῶσα γυνὴ ἔχει καὶ ὀλίγην μαντικὴν δύναμιν, ἡ ἀτυχὴς ἀδελφή μου ἤρχισε νὰ κρύπτῃ τοὺς πόνους της, νὰ ἐνδύεται κομψῶς καὶ νὰ μειδιᾷ λέγουσα:

«— Εἶμαι καλλίτερα σήμερα, Γεώργιέ μου, ἂν ἐξακολουθήσω νὰ καλλιτερεύσω, εἰς ἕνα μῆνα θὰ ἦμαι καλά.

»Ἐκεῖνος, λησμονῶν καὶ αὐτὴν τὴν φιλανθρωπίαν, ἐκίνει δυσπίστως τὴν κεφαλήν του καὶ ἐξήρχετο τοῦ δωματίου».

— Πόσα θὰ ὑπέφερεν ἡ δυστυχισμένη.

— Ὑπέφερε λέγεις; Οἱ ἄνδρες οἱ ἐγωισταὶ νομίζεις ὅτι ὀλίγας τοιαύτας μάρτυρας εἰς τὸν τάφον στέλλουσι;

«Ἐγὼ τότε μετὰ τοῦ πατρός μου ἤμην μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐλάμβανον ἐπιστολάς της, εἰς τὰς ὁποίας μοῦ ὡμίλει περὶ τῆς στοργῆς τοῦ συζύγου της καὶ περὶ τῆς ἀναρρώσεώς της. Οὔτε λέξιν ἐξεστόμισε περὶ τῶν βασανιστηρίων της· ἂν τὰ ἐγνώριζα, θὰ ἐσώζετο. Ὅ,τι τὴν ἐθανάτωσε, περισσότερον καὶ αὐτῆς τῆς ἀσθενείας, ἦτο ἡ ἀδιαφορία τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου.

»Ἐπεστρέψαμεν ἐκ τῆς Πρεβέζης περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου. Ὁ γαμβρός μου ἦλθεν εἰς τὸ ἀτμόπλοιον καὶ μᾶς ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς ἀγάπης.

»— Πῶς εἶναι ἡ Κατίνα μας; ἠρωτήσαμεν μὲ μίαν φωνὴν ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ μου.

»— Θὰ τὴν ἰδῆτε.

1 Νόμισμα ἀξίας ὀλίγον τι ἀνωτέρας τῶν εἰκοσιπέντε λεπτῶν. Σ. Μ.

»— Τῆς ἔφερα ἕνα μεταξωτὸ ὕφασμα ἑλληνικό, ποῦ 'μοιάζει ἀράχνη.

»— Ναί, θὰ χαρῇ πολύ, εἶπε μειδιῶν· καὶ κατόπι μὲ τὸ αὐτὸ φιλόφρον ὕφος, μᾶς προσεκάλεσεν εἰς τὴν οἰκίαν του, προσθέτων, ὅτι, ἐπειδὴ οἱ ἰατροὶ ἔπρεπε νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ τὰς ἐλαχίστας τροπὰς τῆς ἀσθενείας της, ἠναγκάσθη νὰ τὴν εἰσαγάγῃ εἰς τὸ γερμανικὸν νοσοκομεῖον.

»Πῶς δὲν ἔπεσα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπορῶ. Ἐκινήθην τόσῳ ἀποτόμως, ὥστε ἡ λέμβος ἡ ὁποία μᾶς μετέφερεν ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς τὴν ἀκτήν, ἀνεπήδησε.

»Δὲν ἔστρεψα πλέον πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τὸν μεμωρομένον, ὁ ὁποῖος εἶχε δεμένον τὸν λαιμοδέτην του κατὰ τὸν συρμόν, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ σύζυγος ἀπέθνησκεν ἔρημος καὶ μόνη εἰς τὰ νοσοκομεῖα.

»Ἀνήλθομεν ἐπὶ τοῦ τροχιοδρόμου σιωπηλοί· ἐγὼ μετὰ δυσκολίας συνεκράτουν τὰ δάκρυά μου. Πρὸ τῆς θύρας τῶν νοσοκομείων μᾶς ἀπεχαιρέτισεν ἐκεῖνος καὶ ἐγὼ μὲ πόνον ψυχῆς σπαρακτικὸν ἠκολούθησα τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἐλέους, ἡ ὁποία μὲ ὡδήγησε πλησίον τῆς Κατίνας. Ἦτο κοιτὼν καθαρὸς καὶ διὰ τῆς ἀνοικτῆς θυρίδος εἰσήρχετο ἡ αὔρα τοῦ Βοσπόρου. Ἐπὶ μιᾶς κλίνης μικρᾶς ἦτο ἐξηπλωμένη ἡ Κατίνα καὶ μία μοναχὴ ἐκράτει διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ὀρθὴν τὴν κεφαλὴν τῆς ἀδελφίτσας μου, ἐνῷ διὰ τῆς ἄλλης ἐκράτει πλησίον τοῦ στόματος τῆς ἀσθενοῦς λεκάνην πλήρη ἐρυθροῦ ὑγροῦ.

»Ἔμεινα ἐκεῖ καρφωμένη, ἡ ἀπελπισία μ' ἐπάγωσεν. Ἐκείνη μὲ ἀνεγνώρισεν ἐπειδὴ ἐκ Σμύρνης ἐτηλεγραφήσαμεν τὴν ἔλευσίν μας καὶ ὅπως μοῦ εἶπεν ἡ μοναχή, ἡ ὁποία μὲ ὡδήγησε, μᾶς περιέμενεν ἀνυπομόνως. Ἐκίνησε τὴν χεῖρά της διὰ νὰ μὲ καθησυχάσῃ, μὲ παρετήρησε μὲ τοὺς μειδιῶντας ὀφθαλμούς της καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἐμῇ τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐξήρχετο ὡς χείμαρρος ἐκ τοῦ στόματός της.

»Ὁ πατήρ μου ἔμεινε κάτω διὰ νὰ ὁμιλήσῃ μὲ τὸν ἰατρὸν καὶ ἐγὼ ἤμην μόνη πρὸ τοῦ θεάματος τούτου.

»Τέλος, τὸ αἷμα ἐσταμάτησεν, ἀφοῦ κατέπιε τεμάχια πάγου καὶ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν ἐδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ.

»Μ' ἐφίλησε καὶ ἀφῆκεν αἱμοβαφὲς ἴχνος ἐπὶ τῆς παρειᾶς μου· κατόπι μ' ἔσυρε πλησίον της καὶ μοῦ εἶπε σιγά :

»— Ἐδῶ μὲ περιποιοῦνται πολύ· μὰ ἤθελα νὰ 'πέθαινα 'ς τὸ σπῆτί μου. Γιατί μ' ἔφεραν ἐδῶ ; Νὰ μὲ πάῃς ἀδελφίτσα μου ἀπὸ 'δῶ, ναί ; Σὺ δὲν μὲ φοβεῖσαι οὔτε ἔπαυσες νὰ μ' ἀγαπᾷς. Ἐνῷ ἐκεῖνος... Ἄχ, δὲν 'ξεύρεις, θαρρεῖς πῶς εἶναι ἀπὸ μάρμαρο. Μοῦ πέρασε μία ἰδέα. Μήπως ἠγάπησεν ἄλλην καὶ εὑρίσκει πλέον τὴν ζωήν μου περιττήν. Ἄχ, Ἑλένη μου, δὲν θέλω ν' ἀποθάνω μὲ τὴν ἰδέαν αὐτήν. Εἶναι ἕνας μῆνας ποῦ μ' ἔφερεν ἐδῶ καὶ ἦλθε μόνον τρεῖς φορὲς καὶ πάντοτε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ. Δὲν ἔχει φαίνεται νὰ μοῦ 'πῇ τίποτε ἰδιαιτέρως. Τί θὰ μοῦ 'πῇ ἀφοῦ δὲν μ' ἀγαπᾷ!...

»Ἤμην ἀκίνητος καὶ ἤκουον τὰ θρηνώδη παράπονά της ἄπελπις. Τὸν ἄθλιον! πρὸ ὀλίγου ἔθλιψα τὴν χεῖρά του. Προσεπάθησα νὰ μείνω ἀτάραχος καὶ εἶπον μὲ ὅσην εἰμπόρεσα ἀπάθειαν :

»— Ἀπατᾶσαι, Κατίνα μου. Τώρα θὰ γείνῃς καλὰ ποῦ ἦλθα ἐγώ. Καὶ ἔπειτα δὲν εἶσαι πλέον ἀσθενής, εὑρίσκεσαι εἰς ἀνάρρωσιν.

»Ἐμειδίασεν ἓν μειδίαμα πολὺ πικρὸν καὶ μοῦ εἶπε θλίβουσα ἠρέμα τὴν χεῖρά μου:

»— Καὶ σὺ ἔχεις τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν, ὅτι εἰς τὰς χρονίους ἀσθενείας ὁ ἀσθενὴς ἀπατᾶται καὶ δὲν σκέπτεται ποτὲ τὸν θάνατον. Ὅλοι ἀπατῶνται. Εἰς αὐτὰς τὰς ἀσθενείας ὁ πάσχων αἰσθάνεται ἓν εἶδος ἐντροπῆς ἀλόγου· δὲν θέλει νὰ γνωρίζωσιν οἱ ἄλλοι τὴν δεινὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται καὶ τοὺς καθησυχάζει λέγων : «Εἶμαι καλλίτερα».

»Τότε ἤρχισα νὰ κλαίω ἐλευθέρως καὶ ἐκείνη μειδιῶσα ἀκόμη μοῦ εἶπε :

»— Θέλεις νὰ σοῦ 'πῶ καὶ 'σένα πῶς εἶμαι καλλίτερα ;

»Εἰσῆλθεν ὁ πατήρ μας· ἄνθρωπος, ὅστις ἔχασεν ὅλα τὰ τέκνα του καὶ τὴν νέαν ἔτι σύζυγόν του καὶ ὅστις συνεκέντρωσε τὴν ἀγάπην του εἰς ἡμᾶς τὰς δύο. Ἐθαύμασα τὸ ψυχικὸν σθένος του. Δὲν ἔδειξεν οὐδεμίαν ἔκπληξιν διὰ τὴν ἰσχνότητα τῆς Κατίνας οὔτε διὰ τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν εὗρε. Τὴν ἐφίλησε καὶ ἐκαθίσεν ἀπέναντί της.

»— Πατεράκι μου, θὰ πιῇς κι' ἄλλο ποτῆρι, εἶπε, καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

»Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποῦ ἦλθα δὲν εἶχε κλαύσει, ἦσαν τὰ πρῶτα δάκρυά της.

»Ὁ πατήρ μου δὲν ἔκλαυσεν, ἀλλ' ἐμειδίασε περισσότερον λέγων :

»— Εἶσαι παιδί, Κατίνα μου.

»— Ξεύρεις, πατέρα, τί θυμήθηκα ; τὸν θάνατον τῆς μητέρας. Ἦτο πολὺ εὐτυχὴς ἡ τελευταία στιγμή της. Ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην της· ἐγὼ μὲ τὴν Ἑλένην εἰργαζόμεθα καθήμεναι πλησίον της καὶ σεῖς τῆς ἐδίδατε τὸ ἰατρικόν. Ἔξαφνα ἀφῆκε ἕνα στεναγμὸν βαθὺν καὶ ἐν μέσῳ τῶν φιλημάτων καὶ τῶν φροντίδων μας ἐξέπνευσεν. Ἐνῷ ἐγώ ;...

»— Μὲ δίδεις τὴν ἄδειαν ν' ἀπουσιάσω δι' ὀλίγα λεπτά, ἀγάπη μου ; τὴν ἠρώτησα.

»Μὲ παρετήρησε συγκεκινημένη, ὡς νὰ ἐμάντευσε τὴν σκέψιν, ἡ ὁποία μοὶ ἐπῆλθε καὶ ἐψιθύρισε :

»— Πήγαινε.

»Εἰσῆλθον εἰς μίαν ἁμαξαν μόνη καὶ ἔδωκα τὴν διεύθυνσιν τοῦ γραφείου τοῦ γαμβροῦ μου.

»Μετ' ὀλίγα λεπτὰ εὑρέθην ἀπέναντί του.

»Τὸν παρετήρησα μὲ ὅλην τὴν περιφρόνησιν, τὴν ὁποίαν δι' αὐτὸν ἠσθάνθην καὶ τοῦ εἶπον ὅτι ἡ Κατίνα τὸν θέλει πλησίον της.

»Προσεβλήθη καὶ μοῦ εἶπεν :

»— Ἔφθειρα τὰ ὡραιότερα ἔτη μου εἰς τὸ προσκεφάλαιον αὐτῆς τῆς γυναικός. Τί θέλει τώρα ; ἂς μ' ἀφίσουν πλέον ἥσυχον.

»— Δὲν εἶναι τώρα μόνη· προσέξατε· πρέπει νὰ ὑπακούσητε.

»— Μὲ διατάσσετε ; μὲ ποῖον δικαίωμα ;

»Εἶχε δίκαιον, οὐδὲν δικαίωμα εἶχον, ἡ ἀπελπισία μου μὲ παρέσυρεν· ἐρρίφθην εἰς μίαν ἕδραν καὶ ἤρχισα νὰ κλαίω, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐβημάτιζε πολὺ ὠργισμένος.

»— Θὰ ἔλθετε ; εἶπον δειλῶς.

»— Ὄχι, εἶπεν ὀργίλως.

»Τότε ἐγονάτισα, δὲν τοῦ ἐζήτουν πολλὰ πράγματα· ἡ παρουσία του ἤρκει νὰ λευκάνῃ τὰ σκότη τοῦ θανάτου της.

»— Μὴ φοβῆσθε, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναρρώσῃ πλέον· ἀλλ' ἂς ἀποθάνῃ τοὐλάχιστον εὐτυχής.

»Τότε ἔλαβον τὴν χεῖρά του καὶ τὴν ἐφίλησα.

»Συνεκινήθη ὡς φαίνεται, διότι μὲ συνώδευσεν.

»Ἠσθάνθην ἀγρίαν χαρὰν καὶ τὸν ἔσυρον ὡς λάφυρον.

»Εὗρον τὸν πατέρα μου εἰς τὸν διάδρομον σιωπηλὸν καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀδελφῆς μου εἶδον λαμπάδα καιούσαν πρὸ τῶν ποδῶν της.

»— Ἄχ, 'πέθανε, ἄτιμε. φονιᾷ, 'πέθανε, σὺ τὴν σκότωσες, ἀνέκραξα.

»Καὶ ἐνθυμηθεῖσα τὸ φίλημα, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγων στιγμῶν ἔθεσα ἐπὶ τῶν χειρῶν του, ἔφριξα καὶ ἔπεσα λιπόθυμος παρὰ τὴν νεκρικὴν κλίνην.

»Σοῦ φαίνεται ὀλιγώτερον τραγικὸν ἀπὸ τὸ φίλημα τοῦ Πριάμου ;»

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὸ σῶμα ἡμῶν ὁλόκληρον περιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ περικαλύμματος, ὅπερ καλεῖται δ έ ρ μ α. Τοῦτο δ' ἀποτελεῖται ἐκ δύο στιβάδων, τῆς ἐπιδερμίδος, δηλαδὴ, καὶ τοῦ κυρίως δέρματος. Καὶ ἡ μὲν ἐπιδερμὶς ἀποτελεῖται ἐκ μικρῶν κυττάρων, ἅτινα ἀπαύστως ἀνανεοῦνται καὶ ἀποφολιδοῦνται. Τὸ δὲ κυρίως δέρμα εἶναι ἡ ἕδρα ὅλων τῶν ἐναλλαγῶν, αἵτινες τελοῦνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος.

Ἐν τῷ δέρματι ὑπάρχουσι δύο εἴδη ἀδένων. Οἱ μὲν καλοῦνται ἱδρωτοποιοὶ καὶ ἐκκρίνουσι τὸν ἱδρῶτα, οἱ δὲ σμιγματογόνοι καὶ ἐκκρίνουσι λιπαράν τινα οὐσίαν τὸ σμῖγμα, ὅπερ καθιστᾷ τὴν ἐπιδερμίδα στιλπνὴν καὶ παρακωλύει τὴν ταχεῖαν ἀποφολίδωσιν αὐτῆς. Ἐν τῷ δέρματι ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ ἄλλα ὄργανα, ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται αἱ τρίχες καὶ οἱ ὄνυχες.

Πρὸς τούτοις τὸ δέρμα ἔχει αἰσθητικότητα, λίαν ἀνεπτυγμένην εἴς τινα ἰδίως μέρη.

Τὸ περιεργότατον ὅμως εἶναι ἡ διὰ τοῦ δέρματος τελουμένη ἀναπνοή. Διὰ τοῦτο τὸ δέρμα εἶναι ὄργανον συμπληρωματικὸν τῶν πνευμόνων. Δι' αὐτοῦ παραλαμβάνομεν ὀξυγόνον καὶ ἀποβάλλομεν ἀνθρακικὸν ὀξύ.

Ἡ διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος τελουμένη ἀναπνοὴ καλεῖται ἄ δ η λ ο ς δ ι α π ν ο ή, ἥτις εἶναι ἀναπόφευκτος πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀτόμου. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τηρῆται τὸ δέρμα ἐν καλῇ πάντοτε καταστάσει, διὰ καθαριότητος αὐστηρᾶς, καὶ νὰ προφυλάσσηται διὰ τῶν ἐνδυμάτων ἀπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων.

Περὶ τῶν ἐνδυμάτων λοιπὸν εἰς τὸ προσεχές.

Dr

Τὰ ἑξῆς βιβλία πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» ἐν ὁδῷ Προαστείου, ἀριθ. 10 :

	δρ. λ.
Ἱστορία δύο Μελλονύμφων, μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Μαντζόνη, τόμοι 3	3.—
Κραυγὴ τῆς Παράφρο ος, μυθιστορία ἐκ τοῦ γαλλικοῦ	1.20
Κοραῆ Ἀδαμαντίου Ἐπιστολαί, τόμοι 4	10.—
Κατηραμένον Καπηλεῖον μυθιστορία Λουδοβίκου Νοάρ	1.50
Κατοκόμβαι τῆς Ἰούλης μυθιστορία Αἰμυλίου Σεβαλιέ	2.—
Κόντε Σπουργίτης μελοδραμάτιον εἰς μέρη δύο ὑπὸ Ἰω. Τσακαπιάνου	—.80
Καλύβη τοῦ Θωμᾶ ἢ ὁ Βίος τῶν Μαύρων ἐν Ἀμερικῇ	2.—
Λαυρεντία, μυθιστορία Δ Εννερύ μετὰ πλείστων εἰκόνων	4 50
Λέων Λεώνης, μυθιστορία Γεωργίας Σάνδης, μετάφρασις Ι. Ἰσιδ. Σκυλίσση	1.50
Μετὰ εἴκοσιν ἔτη (συνέχεια Τριῶν Σωματοφυλάκων) μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμᾶ	4.—
Μυστηριώδης Γυνή, μυθιστορία Ἰουλίου Μαρύ	3.—
Μαῦρος Πειρατὴς μυθιστορία Λουδοβίκου Νοάρ. τόμοι 3	3.—
Μαρκησία Γαβριέλλα μυθιστορία Ἰουλίου Μαρύ	1.70
Μουσᾶς ὁ Μαῦρος. ἀστεῖον διήγημα εἰς στίχους διὰ μικρὰ παιδία μὲ 12 ὁλοσελίδους ποικιλοχρωματιστὰς εἰκόνας καὶ δεδεμένον	2.—
Μικρὰ Μήτηρ, μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισβούργ	3.50
Μεγάλη Ἴζα μυθιστορία Ἀλεξίου Μπουβιέ	3.—
Μυστηριώδης Γάμος, μυθιστορία Ἀλφόνσου Δωδέ	—.80
Μαλβίνα, μυθιστορία Δ. Κοττὲν	1.—
Ματθίλδη, μυθιστορία Εὐγενίου Σύη	5.—
Μάμμη, μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισβούργ	4.20
Μιχαὴλ Στρογκώφ, μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν	1.50
Μικροῦλα, μυθιστορία Ξ. Β. Σεντέν	1.—
Μητριά, μυθιστορία Γρ. Δ. Ξενοπούλου	1.—
Μαγικὰ Παίγνια, μετὰ πολλῶν εἰκόνων	3.—
Μπουμπουλίνα, ἢ ἡ Ἅλωσις τῆς Τριπολιτσᾶς.—Ἀρκάδιον ἢ αἱ ἐν Κρήτῃ Σφαγαί, δράματα ὑπὸ Γεωργ. Ἀνδρικοπούλου	1.50
Μάρκος Μπότζαρης, τραγῳδία εἰς 3 πράξεις, ὑπὸ Θεοδ. Ἀλκαίου	—.50
Μία Δέσμη Ἐπιστολῶν, μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμᾶ (υἱοῦ)	—.80
Μαρία Ἀντωνιέττα, ἱστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις	—.60
Νάθαν ὁ Σοφός, μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ Θ. Ἀφεντούλη	1.—
Ναξία Μαριάνθη ἢ ἡ Γυναικεία Σταθερότης, μυθιστορία	—.50
Νικόλας Σιγαλός, μυθιστορία Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου	4.—
Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες, μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμᾶ	3.50
Οἱ Ἱππόται τοῦ Στερεώματος, μυθιστορία Π. Φεβάλ, μετάφρασις Α. Ρ. Ραγκαβῆ	1.20
Ὁ Ἰατρὸς τῶν Τρελλῶν, μυθιστορία Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν, τόμοι 6	5.—
Οἱ Ἄθλιοι ὑπὸ Βίκτωρος Οὐγκώ, μετάφρασις Ι. Ἰσ.δ. Σκυλίσση	5.—
Οὐρανία. ἀγροτικὸν εἰδύλλιον, εἰς 4 πράξεις ὑπὸ Λεοπόλδου Μαρένκο	—.80
Ὁ Καννιβαλισμὸς παρ' Ἑβραίοις Δρᾶμα εἰς πράξεις 4 ὑπὸ Ἀθαν. Βάρβα	—.80
Ὀθέλλος, ἤτοι ὁ Μαῦρος τῆς Ἐνετίας τραγῳδία Σαιξπήρου εἰς 5 πράξεις	1.—
Ὁ Θεὸς ἐν τῇ Φύσει, ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριῶνος κατὰ μετάφρασιν Αἰκατερίνης Ζάρκου	4.—
Οἱ Γεννίτσαροι, μυθιστορία Ἀλφόνσου Ρουέρου (τόμοι 2)	3.—
Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, μυθιστορία Εὐγενίου Σύη, μετάφρασις Ν. Δραγούμη (τόμοι 10)	5.—
Πλοίαρχος Κολόβολος, μυθιστορία Παύλου Σωνιέ, τόμοι 2	2.50
Πλωτὴ Πόλις, μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν	—.80
Παπᾶ-Κωνσταντῖνος, μυθιστορία Λουδοβίκου Ἀλεβύ	1.—
Πάσσαλος τοῦ Θανάτου, μυθιστορία ἐκ τοῦ γαλλικοῦ	—.80
Παιδικὰ Διηγήματα, ὑπὸ Ἀριστ. Κουρτίδου	1.—
Πόλεμος τῶν Γυναικῶν, μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμᾶ	1.50
Πάπισσα Ἰωάννα ὑπὸ Ἐμ. Ρολδου	1.50
» » μικρὰ ἔκδοσις	1.—
Πεπίτα Χιμένες, μυθιστορία Ἱσπανικὴ ὑπὸ Ἰωάννου Βαλέρα, μετάφρασις Α. Φραβασίλη	2.—
Παρισίων Ἀπόκρυφα, μυθιστορία Εὐγενίου Σύη, μετάφρασις Ἰ. Ἰσιδ Σκυλίσση, τόμοι 10	6.—
Ποιήματα ὑπὸ Ἀχιλλέως Παράσχου τόμοι 3	5.—
Παιδίον τῆς Νεκρᾶς, μυθιστορία, τόμοι 2	4.50
Πύργος τοῦ Παπᾶ Δανιήλ, ὑπὸ Γ. Κ. Ὑπερίδου	—.80
Παλαιαὶ Ἁμαρτίαι, λυρικὴ συλλογὴ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου	1.—
Πῶς ἀποκτᾶται ὁ πλοῦτος. κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Βενιαμὶν Φραγκλίνου	—.50
Πέραν τοῦ Ἰσθμοῦ.—Πελοποννησιακαὶ ἐντυπώσεις καὶ Ἀναμνήσεις, ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλλη	3.—
Ραγήπ, διήγημα ὑπὸ Σπ. Παγανέλη	—.80
Σειρὰ Ποιητικῶν Ἔργων ὑπὸ Γεωργίου Μαρτινέλλη	1.—
Σύζυγος τοῦ Κλαυδίου, δρᾶμα εἰς πράξεις 3 ὑπὸ Ἀλ ξ. Δουμᾶ, υἱοῦ	—.80
Συλλογὴ Κρητικῶν Ἐπιστολῶν	—.50
Σέργιος Πανίνης, μυθιστορία Γεωργ. Ὀνέ, βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας	2.—
Τὰ Μυστήρια τῶν Χαρεμίων, μετάφρασις Κλεάνθους Τριανταφύλλου	1.40
Τελευταία Ἡμέρα Καταδίκου, ὑπὸ Βίκτωρος Οὐγκώ	—.50
Τὸ Τριακοσιάδραχμον Ἔπαθλον, διήγημα Γρ Δ. Ξενοπούλου	—.50
Τὰ Τέκνα τοῦ Πλοιάρχου Γράντ, ἢ ἡ Νότιος Ἀμερική, Αὐστραλία, καὶ ὁ Εἰρηνικὸς Ὠκεανός, μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν	3.50
Τὰ Κρητικά, Ὠδαὶ Ἀλκαῖκαί, ὑπὸ Θ. Ἀφεντούλη	—.80
Τελευταῖαι Ἡμέραι τῆς Πομπηΐας, μυθιστορία Ε. Βοῦλβερ, μετάφρασις Γεωργ. Ζαλόκωστα	3.—
Τυχαῖον συμβάν, διήγημα ὑπὸ Λεων. Π. Κανελλοπούλου	—.60
Τελευταῖος τῶν Μοχικανῶν μετὰ εἰκόνων	2.50
Τραγῳδίαι Ἰω. Ζαμπελίου, τόμοι 2	10.—
Τραγῳδίαι τῶν Παρισίων, μυθιστορία Ξαβιὲ δὲ Μοντεπὲν τόμοι 9	8.—
Τυχοδιῶκται τῶν Παρισίων, μυθιστορία Π. Ζακών	2.—
Τὰ Ὑπερῷα τῶν Παρισίων μυθιστορία Π. Ζακών	2.50
Τὰ Χάλια μας κωμῳδία	—.50
Τὸ Φράκο ἢ μία Νύκτα Ἀποκρηάτικη, κωμῳδία ἔμμετρος ὑπὸ Ἀ. Νικολάρα	1.—
Τὸ βιβλίον τῆς Σφιγγός, κρυπτογραφία, παίγνια, προβλήματα, αἰνίγματα, γρίφοι, ἀριθ. προβλήματα κλ.	2.—

ΣΗΜ. Σὺν τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσιν, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν 10 %, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 20 % ἐπὶ πλέον ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ ταχυδρομικὰ τέλη. Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας βιβλία ἄνω τῶν 20 δρ. γίνεται ἔκπτωσις 10 %. Τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» ἀποστέλλει ἀσφαλῶς οἱονδήποτε βιβλίον ἤθελε ζητήσει τις, *ἄνευ οὐδεμιᾶς προμηθείας*, ἐγγράφει δὲ καὶ συνδρομητὴς εἰς οἱονδήποτε ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις περιοδικὸν ἢ ἐφημερίδα — **Οὐδεμία παραγγελία ἐκτελεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.**